Dziś 12 stron w tem „Mój Światek"

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

ROK XXVII | Niedziela 8 listopada 1936 r. | Nr. 306

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

POWSTAŃCY ZAJĘLI MADRYT!

CABALLERO I AZANA UCIEKLI SAMOLOTAMI?

PARYŻ, 7.11. (tel. wł.) godz. 23.45. Według ostatnich doniesień agencji Havasa i Reutera DZIŚ O GODZ. 16 WOJSKA POWSTAŃCZE WKROCZYŁY DO MADRYTU.

Wojska powstańcze wkroczyły pod dowództwem płk. Assenzio od wschodu, od zachodu zaś wojska powstańcze pod dowództwem gen. Varela.

W centrum Madrytu toczą się zacięte walki.

Według niepotwierdzonych wiadomości PREMIER CABALLERO I PREZ. AZANA UCIEKLI SAMOLOTAMI NA TERYTORIUM FRANCJI.

PARYŻ, 7.11 (tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego wojska powstańcze zajęły wszystkie punkty strategiczne, z których ma się rozpocząć właściwy szturm na Madryt.

Po krótkim starciu wojska marokańskie wtargnęły na przedmieście Retamare, położone na południowo-zachodnich peryferiach stolicy.

Zupełnie bez walki zajęły wojska powstańcze drugie przedmieście madryckie Villaverde. Na przedmieściu tym wybuchło powstanie falangistów przeciwko czerwonym. Falangistom udało się podstępem opanować dwa wielkie tanki, które skierowali na okopy czerwonych. Gdy jednocześnie pojawili się powstańcy, czerwoni w panice rzucili się do ucieczki.

Wkraczające do Retamare i Villaverde wojska powstańcze zostały powitane przez ludność z entuzjazmem. Powiewające na domach białe sztandary zamieniono natychmiast na chorągwie o złoto-czerwonych barwach narodowej Hiszpanii.

W godzinach popołudniowych rozpoczęły się na wielką skalę przygotowania do szturmu na miasto.

Trzy ciężkie bombowce, chronione przez 9 samolotów myśliwskich rozpoczęły regularne bombardowanie głównej linii obronnej w mieście, położonej nad rzeką Manzanares.

Ciężkie bomby i torpedy powietrzne zniszczyły w kilku punktach ufortyfikowane brzegi i zburzyły szereg kamienic, w których mieściły się ważne punkty oporu.

DZIAŁALNOŚĆ LOTNIKÓW

W głębi miasta samoloty powstańcze zbombardowały baterie artylerii czerwonej, ostrzeliwujące zajęte wczoraj przez powstańców przedmieścia.

Eskadra 15 myśliwskich samolotów rządowych próbowała przeszkodzić lotnikom powstańczym w ich niszczycielskiej pracy. W walce z pościgowcami powstańczymi czerwoni lotnicy stracili **trzy samoloty.**

W ciągu dnia wczorajszego powstańcy zdobyli trzy dalsze ciężkie tanki sowieckie. Ogółem w ręce powstańców wpadło pod Madrytem dotychczas 15 tanków.

ZDOBYCIE CUATRO VIENTOS

Oddział, któremu powierzono obronę lotniska Cuatro Vientos, na widok zbliżającej się tyraliery powstańczej rzucił się do ucieczki. Powstańcy zajęli to najważniejsze lotnisko wojskowe bez walki.

Przed wycofaniem się milicja podpaliła hangary, w których znajdowało się kilka samolotów oraz zapasy benzyny i oliwy.

RZĄD W WALENCJI

LONDYN, 7.11. — Foreign Office otrzymało dziś w nocy depeszę od ambasady brytyjskiej z Madrytu informującą, że rząd madrycki opuścił stolicę i przeniósł się do Walencji, pozostawiając w Madrycie jedynie wojskowego komisarza.

LONDYN, 7.11. (tel. wł.) JAK DONOSZĄ PRZEZ LIZBONĘ, ODDZIAŁY GEN. VARELA DOTARŁY DO PUERTA DEL SOL, JEDNEJ Z GŁÓWNYCH ULIC MADRYTU TOCZĄ SIĘ GWAŁTOWNE I KRWAWE WALKI. WOJSKA POWSTAŃCZE ZNAJDUJĄ SIĘ NA ULICACH STOLICY OD GODZ. 10.40.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi najukochańszej naszej Żonie i Matce

ś. p. FELICJI PLACKOWEJ

a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu w osobach Ks. Proboszcza St. Milewskiego z Dobryszyc, Ks. Rożnowskiego i Ks. Poroszewskiego z Zagórza, Stow. Ligi Kobiet z Zagórza, Stow. Rzemieślniczemu z Zagórza, Chrześc. Związkowi Kupców i Rzemieślników z Niwki, oraz krewnym i znajomym, którzy okazali nam współczucie składamy tą drogą serdeczne Bóg zapłać!

MĄŻ i DZIECI

Memoriał „Pracy Polskiej" do p. Premiera

w sprawie sposobów walki z bezrobociem

Wobec akcji w sprawie 6-cio godzinnego dnia pracy w górnictwie prowadzonej przez niektóre zawodowe związki robotnicze rzekomo w imię dobra interesów robotniczych oraz pod hasłem walki z bezrobociem Zarząd Główny Związku Zawodowego Górników „Praca Polska" złożył do Pana Premiera i zainteresowanych Panów Ministrów następujące oświadczenie:

Gdy Pan Minister Kwiatkowski w sposób jasny i niedwuznaczny wytłumaczył „Komisji Międzyzwiązkowej" CZG. ZZP. i ZZZ. że wprowadzenie 6 godzinnego dnia pracy w górnictwie polskim nie jest możliwe ze względu na konkurencję innych państw produkujących węgiel, stale się zbędnym abyśmy musieli uzasadniać niesłuszność akcji wyżej wymienionych związków.

Jednakże wobec oświadczenia Pana Premiera Składkowskiego do delegacji tychże związków, że sprawa powyższa będzie wniesiona do rozpatrzenia do ciał ustawodawczych, poczuwamy się do obowiązku przedstawić miarodajnym czynnikom państwowym nasze stanowisko:

Nie możemy traktować powyższego zagadnienia, jako zatargu w górnictwie pomiędzy przemysłowcami a robotnikami lecz uważamy je za kwestię natury ogólno państwowej i to zarówno ze względu na szkody dla interesów rzeszy robotniczej jak i ze względu na szkodliwe skutki jakie kwestia ta mogłaby wywołać dla interesów Państwa.

Niewątpliwą bowiem dla nas jest rzeczą, że skrócenie czasu pracy u nas w górnictwie wobec konkurencji tańszego węgla innych państw w których, do tychczasowy 8-mio godzinny dzień pracy pozostanie mogłoby tylko zaszkodzić gospodarstwu w Państwie przez zmniejszenie zbytu węgla a tym samym tylko zwiększyć bezrobocie nigdy zaś zmniejszyć.

Tym nie mniej uważamy, że kwestia bezrobocia, winna znaleźć jak najrychlejsze rozwiązanie na innej drodze, a mianowicie przez:

1) emigrację elementów obcych, szkodliwych dla spoistości Narodu Polskiego, jak to zresztą projektowała w swych wnioskach delegacja Rządu Polskiego na niedawnej sesji Ligi Narodów w Genewie;

2) obniżenie granicy wieku uprawniającego robotników do zabezpieczenia emerytalnego;

3) kolonizację bezrobotnych na roli;

4) celowe inwestycyjne roboty publiczne.

**Zarząd Główny
Związku Zawodowego Górników
„Praca Polska".**

„PRACA POLSKA"

na rzecz pomocy zimowej dla bezrobotnych

Zarząd główny Związku zawodowego górników „Praca Polska" na posiedzeniu w dniu 7 bm. powziął jednomyślną uchwałą aby wezwać swoich członków do podjęcia ewentualnie przyłączenia się do inicjatywy odrobienia 1 dniówki bezpłatnej na kopalniach na rzecz pomocy zimowej dla bezrobotnych oraz uchwalił zwrócić się również ze swej strony do zarządów kopalń, aby wydobyty w tym dniu bezpłatnej pracy węgiel, był przekazany na cele zimowej pomocy dla bezrobotnych.

Jednocześnie zarząd główny uchwalił skierować życzenie do Głównego Komitetu pomocy zimowej bezrobotnym, aby ci robotnicy, którzy odrobią jedną dniówkę na rzecz bezrobotnych **nie byli pociągani do opłat od mieszkań czy innych świadczeń na rzecz komitetu zimowej pomocy bezrobotnym.**

PODZIĘKOWANIE

JWPANU D-ROWI ANTONIEMU NASIŁOWSKIEMU „WSKRZESICIELOWI"

za wskrzeszenie i wyleczenie z niebezpiecznej, ciężkiej choroby naszego dziecka, składamy tą drogą serdeczne podziękowanie.

Teofilostwo Sroczyńscy.

6572

Sprawa Doboszyńskiego

ROZPATRYWANA BĘDZIE W MARCU

Z więzienia św. Michała w Krakowie zwolniono 7 uczestników wyprawy inż. Doboszyńskiego na Myślenice. W więzieniu przebywa jeszcze 19 uczestników wyprawy z Doboszyńskim na czele. Śledztwo w tej sprawie potrwa jeszcze conajmniej do połowy stycznia r. p., tak, że rozprawa sądowa odbędzie się prawdopodobnie w marcu r. b.

Król Leopold

zasiadł do stołu z górnikami

BRUKSELA, 7.11. Prasa belgijska donosi, że pierwsze przyjęcie, jakie zostało wydane prze króla Leopolda III w pałacu królewskim od chwili śmierci królowej Astrid, odbyło się na cześć 64 góórników, którzy narażali swe życie, by przyjść z pomocą ofiarom katastrofy w kopalni Labouverie.

Król przyjął górników w galowym mundurze wojskowym, w obecności księżniczki Józefiny Karoliny i księcia Bounouin. Król zasiadł do stołu z górnikami bez żadnego ceremoniału i przez dłuższy czas rozmawiał z biesiadnikami, po czym wręczył im odznaczenia.

47 lóż masońskich w Polsce

Loża „Staszica" znajduje się w Sosnowcu

Prasowa Agencja Narodowa donosi: „W związku z szerzeniem się u nas w zastraszający sposób wpływów masonerii, zostało ustalone, że ujawnione loże masońskie w Polsce dzielą się na 3 grupy narodowościowe: polską, niemiecką i czysto żydowską, przy czym tak polskie, jak również i niemieckie loże — pozostają pod przemożnymi wpływami żydo-komuny.

Loże polskie znajdują się w Warszawie i noszą nazwy:

„Najwyższa Rada Polski Rytu Szkockiego Dawnego i Uznanego",
Narodowa Wielka Loża Polski,
Loża — matka „Kopernik",
Loże symboliczne,
„Prawda",
„Machnicki",
„Kościuszko",
„Wolność przywrócona"
„Łukasiński"
„Wiernych przyjaciół"
„Prawo ludu" i „Szarotka"
W Łodzi: „Gabriel Narutowicz".
SOSNOWIEC: „Staszic"
Wilno: „Tomasz Zan"

Razem za tym w całej Polsce — 14 lóż polskich.

Poza tym istnieją loże niemieckie które znajdują się na Pomorzu i Poznańskim.

W Katowicach istnieje loża p. n. — „Zuch Licht in Osten" (Pod światłem na Wschodzie).

W Pszczynie „Zu den drei Gergen" (Pod trzema górami)

Razem w Polsce jest 15 lóż niemieckich.

Loże żydowskie znajdują się i noszą nazwy:

W Krakowie: Wielka Loża „Bnei Brith" i Związek Stowarzyszeń Humanitarnych „B'nei B'rith w Polsce".

W Poznaniu: Loża Bnei Brith „Amicitia".

W Krakowie: Loża Bnei Brith „Solidarność".

W Bielsku: Loża Bnei Brith „Estera"

We Lwowie: Loża Bnei Brith „Leopolis".

W Lesznie: Loża Bnei Brith „im. Rafała Koscha".

W Przemyślu: Loża Bnei Brith „Humanitas".

W Katowicach: Loża Bnei Brith Concordia.

W Warszawie: Loża Bnei Brith — „Braterstwo"

W Królewskiej Hucie: Loża Bnei Brith „im. Michała Sachsa".

W Łodzi: Loża Bnei Brith „Montefiore".

W Stanisławowie: Loża Bnei Brith „Achduth".

W Krynicy: Loża Bnei Brith „Sezonowa".

W Białymstoku: Loża Bnei Brith w trakcie organizacji.

W Częstochowie: Loża Bnei Brith w trakcie organizacji.

W Równie: Loża Bnei Brith w trakcie organizacji.

W Wilnie: Loża Bnei Brith w trakcie organizacji.

Razem za tym w całej Polsce — 18 lóż żydowskich.

Ogółem na terenie Polski działa 47 lóż masońskich. Dodać należy, że loże żydowskie nie podlegają władzom masońskim w Polsce, lecz posiadają centralę w USA.

Czysty dochów przeznaczony na pomoc zimową dla bezrobotnych.

Komitet wzywa miejscowe społeczeństwo do gromadnego udziału w uroczystościach zakreślonych programem.

Program obchodu Święta Niepodległości

w Sosnowcu

Komitet Obywatelski Święta Niepodległości podaje program tej uroczystości.

Dnia 10 bm., godz. 17 uroczysty capstrzyk przed gmachem Ratusza według następującego rozkładu:

Stary Sosnowiec i Śródmieście: Zbiórka organizacyi na Miejskim stadionie PW. (Aleje Mireckiego), o godz. 16, przemarsz ulicami: Mireckiego, Piłsudskiego, 3 Maja, Pierackiego, przed gmach Ratusza;

Środula, Huta Katarzyna i Sielec Zbiórka organizacyj przy kościele na ul. św. Barbary o godz. 16, przemarsz ulicami: Barbary, Sielecką, Narutowicza, 1-go Maja, Małachowskiego, Pierackiego, przed gmach Ratusza;

Pogoń: Zbiórka organizacyj na placu Domu Społecznego o godz. 16 przemarsz ulicami: Żytnią, Bema, Orlą, Żeromskiego, Dietlowską, 3-go Maja, Pierackiego, przed gmach Ratusza.

Dnia 11 bm. godz. 10 rano uroczyste nabożeństwo w kościele parafii NMP. w Sosnowcu z udziałem przedstawicieli władz, urzędów i organizacji.

Godz. 10 m. 45 rano przemarsz z przed kościoła ulicami: Prez. Mościckiego, Małachowskiego, 3-go Maja, Wawel, na ul. Legionów gdzie nastąpi odsłonięcie pamiątkowej tablicy uwieczniającej przebywanie w tym domu w latach 1905 — 1907 Marszałka Józefa Piłsudskiego. W czasie tej uroczystości zostaną wygłoszone okolicznościowe przemówienia.

Godz. 12 Defilada Związków i organizacyj przed nowoodsłoniętą tablicą.

Godz. 12.15 poranek dla młodzieży w sali kina „Palace" organizowany przez Sosnowiecki oddział organizacji młodzieży pracującej. Wstęp bezpłatny.

Godz. 20.30 uroczyste przedstawienie w Teatrze miejskim poprzedzone okolicznościowem przemówieniem. Dana będzie komedia hr. Al. Fredry pt. „Damy i huzary".

Policyjny—Makabi

16:0 WALKOWER

Wczoraj odbyły się zawody bokserskie Policyjny — Makabi, które zostały przerwane przy stanie 2:2.

Dokładny przebieg tych walk oraz powody przerwania meczu podamy obszernie w jutrzejszym numerze.

Tragiczna katastrofa samolotowa

Dwuch Polaków i dwuch Rumunów zabitych

WARSZAWA, 7.11 (tel. wł.). W sobotę w pobliżu przystanku Elektrycznych Kolejek dojazdowych pod Szczęśliwicami wydarzyła się wstrząsająca katastrofa lotnicza. Na pola spadł prototyp aparatu P. 30, który rozstrzaskał się w kawałki, przy czym szczątki aparatu zostały rozrzucone na przestrzeni około 400 m. W chwili upadku aparatu nastąpił silny huk.

Pierwsza na miejsce katastrofy przybyła straż ogniowa pobliskiej fabryki „Ursus". Straż rzuciła się na ratunek, chcąc wydobyć z pod szczątków ofiary katastrofy, jednak było już zapóźno Nie można było rozróżnić szczątków maszyny od szczątków ludzi.

Ofiarą katastrofy padli lotnicy polscy inż. Sznajer i inż. pilot Jerzy Rzewnicki, oraz dwaj oficerowie rumuńscy major Pantasi i kpt. Popescu.

Na miejsce wypadku przybyły następnie władze lotnicze, które przystąpiły do wydobycia ofiar katastrofy.

Inż. Rzewnicki liczył lat 37 i był jednym z najlepszych i najbardziej uzdolnionych lotników polskich. Lotnictwo polskie przez zgon tragiczny inż. Rzewnickiego poniosło ciężką stratę.

Przyczyną katastrofy było wybudowanie się (wyskoczenie) z aparatu silnika wkrótce po starcie.

LUDWIK WEINERT WILTON

PANTERA

8)

— Właśnie w tej sprawie przyszedłem — wyznał pokonany. — Chciałbym, żeby pan, jako człowiek obeznany z takimi rzeczami, pomógł mi trochę. Ludzie utrzymują, że nie daleko Spittering Farm wykryte zostały ślady pantery. Znalazł je miejscowy gajowy, ale co taki łowca królików może wiedzieć o panterach? Przecież on w swoim życiu oglądał co najwyżej ślady lisa, albo rysia. Rzecz prosta, nie przykładałbym do jego słów najmniejszej wagi. Ale kiedy w ogrodzie zoologicznym również stwierdzono, że są to ślady pantery, sam już nie wiem, co o tym sądzić.

Odsapnął głośno, a długie gadanie tak dalece go wyczerpało, że na moment przymknął oczy. Uszy drgały mu lekko.

— I ja nie zdołam tego wyjaśnić — odpowiedział Aubrey Rayne, a słowa jego brzmiały tak spokojnie i pewnie, że nadinspektor szybko otworzył oczy.

Ale w opanowanej, dumnej twarzy nic nie można było wyczytać i Murphy z rozpaczą pomyślał o swojej kartotece.

— Ten człowiek przysporzy nam jeszcze sporo pracy — burknął, kied yw kilka minut później wlazł z powrotem do czekającej przed domem taksówki, gdzie siedział Spang. — Liczy niewiele ponad trzydziestkę, a szczwany jak najstarszy wyjadacz złodziejski. Zapamiętajcie sobie dobrze ten dom, Spang, a jeśli kiedyś zauważycie, że wychodzi z niego jegomość, którego po chodzie i wyglądzie wziąć można za oficera gwardii królewskiej, to wiedzcie, że to właśnie on.

— Ten jegomość ze Scotland Yardu gada za dużo, a to mi się wcale nie podoba — powiedział mniej więcej w tej samej chwili Aubrey Rayne do służącego, człowieka o czcigodnym pierścieniu siwych włosów, wijących się wokół lśniącej łysiny. — Sprawa nie pójdzie tak gładko, jakeśmy przypuszczali, ponieważ wiadomo już, że zwierzęta były w lasku. Oczywiście, musi to narobić hałasu — Rayne wydawał się trochę zły i wielkimi krokami chodził po pokoju. — Gdzie jest ubranie, które miałem w sobotni wieczór? — zapytał niespodziewanie.

— Wyczyściłem je starannie i wyprasowałem.

— To jestniebezpieczne. Pewne ślady dadzą się mimo to wykryć. Proszę je natychmiast spalić — zadecydował Rayne. — Za kilka godzin mogłoby już być za późno. A potem proszę zawiadomić o wszystkim Spittering Farm. Niech wszystko będzie w należytym porządku. Sprawę z dziewczyną trzeba załatwić jak najprędzej, nim nam ktoś wejdzie w paradę. — Wysoki barczysty jegomość mówił swobodnie i z tak niezachwianym spokojem, jak gdyby chodziło o rzeczy codzienne i najzwyklejsze. — Czy nie można by tego zrobić jeszcze dziś? — rzucił szybkie spojrzenie na zegar i po raz pierwszy w głosie jego zabrzmiał jak gdyby odcień zniecierpliwienia. — Dochodzi godzina pierwsza, nim się załatwi sprawy domowe, będzie druga. Czy potraficie w każdej chwili dotrzeć do dziewczyny?

Służący skłonił się twierdząco i na jego uczciwej, baraniej twarzy pojawił się lekki uśmiech.

— Nasi ludzie są bardzo zręczni i pewni, proszę pana. Od tygodnia nie spuszczają tej panny z oka. Rozkaz pana będzie niezwłocznie wykonany.

Rayne spoglądał na mówiącego spod na wpół przymkniętych powiek.

— Jak najmniej zwracać na siebie uwagi, Tom — powiedział z naciskiem — macie osobiście przypilnować tych chłopaków i uprzedzić ich, że poukręcam łby, jeśli odważą się użyć przemocy.

Tom pozwolił sobie podnieść w górę rękę.

— Do tego nie dopuściłbym nigdy, proszę pana. Przecież wiem, że chodzi tu o panią i byłby to poniekąd brak odpowiedzialności z mojej strony, gdybym wykonanie tak delikatnej sprawy powierzył tym pilnym, ale cokolwiek prostym ludziom. Zajmę się tym osobiście.

— Czy wiecie, że wedle angielskiego prawodawstwa grozi wam za to kara co najmniej pięciu lat?

Słowa te nie zrobiły, widać, na małym człowieczku żadnego wrażenia, bo roześmiał się swobodnie.

— Ważyłem się na rzeczy, przy których szło o głowę — zauważył skromnie.

— Jak chcecie — rzekł Rayne krótko. — Oczywiście, jestem z takiego obrotu sprawy zadowolony, bo wiem, że mogę na was pod każdym względem polegać. Ale zapamiętajcie sobie, że ja wam tego nie kazałem robić. Gdyby się coś przytrafiło, uczynię oczywiście wszystko, żeby was wydobyć z opresji, uprzedzam jednakże, że może to potrwać przez czas dłuższy, a więzienia angielskie nie należą do przyjemnych miejsc pobytu.

(C. d. n.)

Gospodarcze skutki reelekcji Roosevelta

Nigdy bodaj Stany Zjednoczone, a z nimi cały świat, z taką niecierpliwością i zainteresowaniem nie oczekiwał wyniku wyborów prezydenckich. Trzeba bowiem podkreślić, że właściwie wybory obecne były raczej — jeśli nie de iure, to w każdym razie de facto — wielkim plebiscytem społeczeństwa Stanów Zjednoczonych, wykreślającym wytyczne polityki gospodarczej i społecznej na okres do 1940 r.

Aby zdać sobie sprawę ze skutków i następstw wyboru Roosevelta, przypomnieć należy, że jest on reprezentantem interwencjonistycznej polityki gospodarczej, której tak energicznie przeciwstawiał się jego kontrkandydat Landon. Wpływy Roosevelta opierały się więc na olbrzymich masach „szarych ludzi", którzy wraz z nim uważają, że ustawodawstwo gospodarcze Stanów Zjednoczonych powstałe w atmosferze pionierskiej kolonizacji XIX stulecia wymaga dzisiaj poważnych poprawek. **Zwycięstwo wyborcze Roosevelta oznacza, że wszystkie dotychczasowe jego poczynania w dziedzinie gospodarczej zostaną utrwalone i pogłębione.** Dotyczy to zwłaszcza interwencji państwa w dziedzinie cen artykułów rolnych, a w szczególności pszenicy, bawełny, tytoniu itd.

Dla polityki światowej specjalne znaczenie posiada akcja Roosevelta w zakresie reformy dotychczasowych podstaw produkcji i handlu bawełną. Niewątpliwie więc ograniczenia terenów uprawnych, które wpłynęły na zwyżkę cen bawełny i poprawę sytuacji finansowej farmerów, zostaną utrzymane.

Drugim czynnikiem w odniesieniu do gospodarki światowej będzie pewne złagodzenie protekcjonizmu w amerykańskiej polityce handlu zagranicznego. Roosevelt bowiem w przeciwieństwie do Landona, który zamierzał całkowicie oprzeć prosperity na wewnętrznym imperializmie Stanów — zdaje sobie sprawę z konieczności **powolnego włączania Stanów Zjednoczonych w orbitę gospodarki światowej.**

Dotychczasowe wyniki i podstawy polityki gospodarczej Roosevelta pozwalają wysnuć pewne przewidywania co do jego posunięć na najbliższą przyszłość. W pierwszym rzędzie drobni farmerzy oczekują dalszej akcji spółdzielni kredytowych, które zapewnią im daleko idącą stabilizację cen. Landon bowiem zamierzał w wydatnej mierze ograniczyć interwencję państwa w szeroko rozbudowanym aparacie urzędniczym Farm Credit Administration. Chciał on ograniczyć działalność interwencyjną wszystkich organów ingerencji państwa w dziedzinie cen. Oznaczałoby to pewne korzyści jedynie dla większych gospodarstw rolnych i terenów urodzajnych, natomiast dla milionowych rzesz drobnych farmerów nagła zmiana polityki kredytowej państwa oznaczałaby po prostu katastrofę.

Ustabilizowane ceny surowców, opierające się na rozbudowanym systemie rooseveltowskich premij, stanowiły jednak w ostatnich latach czynnik ze wszech miar dodatni nie tylko dla robotników. Co prawda najsilniej odbiło się to na rentowności gospodarki rolnej w sensie dodatnim. Równocześnie jednak stabilizacja cen surowców przyczyniła się do stworzenia korzystnych warunków kalkulacyjnych i dyspozycji w zakresie planowania produkcji przemysłu, przerabiającego te surowce.

Nie można jednak zaprzeczyć, że przemysł ten, zwłaszcza położony w stanach południowych, odczuwał brak tanich sił roboczych w swych fabrykach, gdyż farmerzy, mając zapewnioną opłacalność produkcji i zbyt po rentownych cenach, woleli pracować na roli, rezygnując z emigracji do uprzemysłowionych miast i miasteczek.

Biorąc więc rzecz z grubsza, przewidzieć można na razie, iż w wyniku plebiscytu z dnia 4 listopada, społeczeństwo Stanów Zjednoczonych **wypowiedziało się za koniecznością reform gospodarczych w sensie interwencji państwa.** Oznaczało by to, iż pewien rewolucyjny przewrót, jakim jest częściowe zaprzeczenie zasady całkowitej swobody gospodarczej wyznawane dotychczas bezapelacyjnie przez yankesów, utrwalił się w umysłach zbiorowości amerykańskiej. Oczywista, Roosevelt, tak jak Landon, dąży do prosperity, choć zmierza do tego innymi drogami i przy pomocy innych środków. Landon pragnął nieograniczonej ekspansji, podczas gdy Roosevelt doprowadził do tego, że w roku bieżącym 10 milionów akrów terenów bawełnianych nie zostało obsianych celem utrzymania dotychczasowych cen.

Zwycięstwo Roosevelta spowoduje w gospodarce wewnętrznej Stanów Zjednoczonych utrzymanie dotychczasowych zasad polityki gospodarczej, a więc zapewni jej pewną ewolucję bez wstrząsów. Z drugiej strony gospodarka światowa zyskać może poważny czynnik współpracy ekonomicznej, której zwolennikiem jest Roosevelt, pomimo trudności i przeszkód piętrzących się na tej drodze.

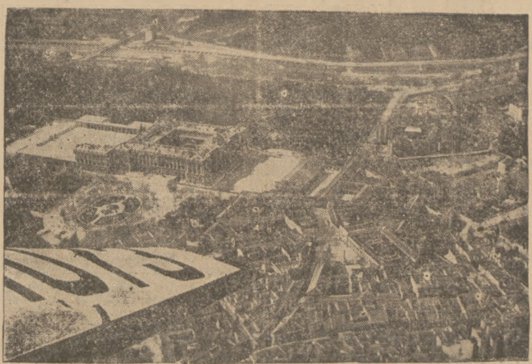
M. K.

Co będzie zawierało
orędzie gen. Śmigłego-Rydza

Jak donosiliśmy, generalny inspektor sił zbrojnych gen. Śmigły-Rydz zamierza wydać orędzie z okazji nadania mu godności marszałka przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Według informacji nadeszłych z Warszawy, w orędziu powtórzone będą zasady, które gen. Śmigły-Rydz ustalił w czasie swej mowy na zjeździe legionistów w maju rb.

Mówił wówczas o konieczności zespolenia całego narodu, niezbędnym zwłaszcza w obliczu dwóch potęg — wschodniej i zachodniej, między którymi znajduje się Polska. Orędzie obejmie podobno również **zagadnienia przyszłego ustroju państwa.**

Madryt z lotu ptaka. Na dalszym planie dawny pałac królewski, położony nad brzegiem Mauzanary.

BEZPIECZEŃSTWO POLSKI WARUNKIEM POKOJU
Debata w angielskiej izbie gmin

W izbie gmin wygłosił angielski minister spraw zagr. Eden expose poświęcone polityce zagranicznej W. Brytanii. Najciekawszymi momentami przemówienia kierownika polityki angielskiej były fragmenty przedstawiające stosunki anglo-niemieckie i anglo-włoskie.

Ofertę niemiecką o zawarcie przyjaźni Anglia chętnie przyjmie lecz pod warunkiem, że nie będzie ona zwrócona przeciwko trzeciemu państwu oraz nie będzie wykluczona możliwość utrzymywania również przyjaznych stosunków z innymi państwami.

Jednocześnie min. Eden udowodnił liczbami, że Anglia w najmniejszym stopniu nie przyczyniła się do obecnego położenia gospodarczego, o co jest oskarżana przez mężów stanu niemieckich.

W sprawie stosunków włosko-angielskich, min. Eden odpowiadając na mowę Mussoliniego z ub. niedzieli, oświadczył, że Anglia nie zamierza naruszyć interesów Włoch na morzu Śródziemnym lecz wzamian musi mieć pewność, że droga do Indji, wiodąca przez to morze również nie będzie narażona na niebezpieczeństwo.

W zakończeniu swej mowy stwierdził, że losy pokoju zależne są obecnie od Anglii. Dlatego musi być ona dostatecznie silna; im będzie silniejsza, tym większa będzie gwarancja pokoju.

ZNACZENIE POLSKI

W dyskusji, która się wywiązała po mowie min. Edena, przywódca opozycji udowodnił, że pokój europejski nie da się utrzymać, jeżeli będzie tylko zabezpieczony w Europie Zachodniej.

Bezpieczeństwo Polski, Czechosłowacji i Sowietów jest **w jednakim stopniu warunkiem utrzymania pokoju europejskiego,** co i bezpieczeństwo Francji i Belgii.

Z DNIA

Wychowanie idealistyczne zastąpić realistycznym

Sosnowiczanin, dr. Bogdan Suchodolski, docent Uniwersytetu warszawskiego, zabrał głos w sprawie metod wychowania młodzieży.

W artykule „Wychowanie realistyczne", zamieszczonym na łamach „Polski Zbrojnej" występuje dr. Suchodolski przeciwko wychowaniu idealistycznemu, które pragnęło tworzyć takie typy ludzi i takie stosunki, które nie istniały nigdy w przeszłości i nie istnieją w teraźniejszości".

Wychowaniu idealistycznemu, utopijnemu, przeciwstawia dr. Suchodolski wychowanie realistyczne. Jaką ono drogą ma pójść? Wyjaśnia to autor rozważań następująco:

„Główną zasadą wychowania realistycznego jest kształtowanie człowieka w związku z realnymi zadaniami i potrzebami państwa, które jako obywatel i zawodowiec będzie musiał podjąć i wykonywać w życiu. Wychowanie realistyczne nie wyzbywa się elementu twórczego i przyszłościowego, nie schodzi na poziom oportunistycznego przystosowywania się do wszelakiej rzeczywistości. **Uznaje wszakże takie tylko zamierzenia i cele, których sens realny jest dla państwa niewątpliwy.**

Sprawą najważniejszą i podstawową — stwierdza dr. Suchodolski — **jest kształcenie charakterów;** dokonywać się to może jedynie przez odpowiedzialny udział w działalności. **Młodzież i dorośli, bez różnicy warstw, muszą być zespoleni w pracy ważnej na teraz, wartościowej dla przyszłości państwa.** Na tym fundamencie wspiera się kształcenie umysłu, które inaczej zbyt łatwo schodzi na bezdroża jałowego encyklopedyzmu i nieodpowiedzialnego intelektualizmu.

Dlatego organizacja odpowiedzialnej i realnie ważnej działalności młodzieży winna być najpilniejszym zadaniem polityki wychowawczej.

Polak
WICEGUBERNATOREM W U.S.A.

Po raz pierwszy w historii Stanów Zjednoczonych Polak został obrany na wicegubernatora stanu Michigan. Został nim p. Leon Nowicki.

Anglia i Francja
TROSZCZĄ SIĘ O LOSY MADRYTU

W Londynie ogłoszono komunikat, iż wobec niebezpieczeństwa, zagrażającego stolicy hiszpańskiej, rząd brytyjski, działając w całkowitym porozumieniu z rządem francuskim, zwrócił się do władz w Madrycie i w Burgos z apelem, **wzywającym do uchronienia stolicy przed zniszczeniem i oszczędzania życia ludności cywilnej, a przede wszystkim kobiet i dzieci.**

Przeciwko sojuszowi
Z SOWIETAMI

Na posiedzeniu francuskiego senatu jeden z senatorów postawił wniosek, w którym wzywa rząd do **wypowiedzenia paktu francusko-sowieckiego,** a co najmniej poddania go rewizji. Wnioskodawca zażądał przeprowadzenia dyskusji nad zgłoszonym wnioskiem w trybie przyspieszonym.

Podróż gen. Rydza
NA FILMIE

Podczas bytności gen. Śmigłego-Rydza we Francji nakręcony został film ilustrujący fragmenty jego podróży.

Film składa się z 3 części: pierwsza przedstawia polskie formacje ochotnicze we Francji z czasów wojny europejskiej, druga — podróż gen. Śmigłego-Rydza. Część ta zasługuje na specjalne uznanie ze względu na dokumentacyjne opracowanie poszczególnych etapów podróży Naczelnego Wodza armii polskiej. Na trzecią część filmu składa się film dokumentacyjny o Francji.

ARTYKUŁ POLEMICZNY

O „kollegiacie", kościółku i chrzcielnicy w Olkuszu

W „Kurjerze Zachodnim" z dnia 4 bm. p. Antoni Wiatrowski zamieścił krytykę szkiców monograficznych p. t. „Ziemia Olkuska w przeszłości" (nr. 6 zeszytu).

Uważam, że krytyka jest bezwzględną koniecznością, że istnieć musi — tylko winna być sprawiedliwą, wykazywać strony ujemne, nie pomijając dodatnich, a co najważniejsze winna być wolną od wszelkiej złośliwości i zjadliwości. Jeżeli chodzi o krytykę p. Wiatrowskiego, to trzeba stwierdzić, że nie posiada ona tych walorów. Nie chcę polemizować z p. Wiatrowskim na temat jego „stylu i wyrażonek" jakich użył w swym artykule, odpowiem tylko krótko na postawione zarzuty.

P. Wiatrowsk zakwestionował istnienie kollegiaty w Olkuszu. Aby go wyprowadzić z błędu, doradzam zapoznać się choćby tylko z publikacją kronikarza F. M. Sobieszczańskiego zamieszczoną w Tygod. Ilustr. tom III str. 71 z r. 1861. Nie wchodzę w to „co nawet dziecko olkuskie wie", ale dziwię się, że p. Wiatrowski nic nie wie o istnieniu kollegiaty w Olkuszu w XV w. Wzmianka p. Wiatrowskiego o „panu... organiście" jest tak naiwną i niepoważną, że pomijam ją milczeniem. Jedno tylko chcę przypomnieć p. Wiatrowskiemu: jeżeli mogli żydzi kupczyć w kościele św. Katarzyny w Krakowie, to mógł „pan... organista" mieszkać w budynku pokollegiackim w Olkuszu.

Na str. 81 zeszytu nr. 6 napisałem: „Probostwo przy parafii należało do beneficjów Akademii Krakowskiej, a plebanami byli doktorowie teologii i profesorzy a zarazem kantorowie od św. Floriana na Klepaczu w Krakowie". Że tak było, mówi o tym „Liber Beneficiorum" J. Długosza tom I str. 485 (wyd. St. Przeździeckiego, Kraków 1863 r.), dokąd odsyłam Szanownego krytyka. Jakie godności w hierarchii kościelnej piastowali beneficjanie Cantorii św. Floriana jako plebani olkuscy, jest to dla mnie i szkiców zupełnie obojętne. Przypuszczam, że p. Wiatrowski wie co to były „Cantorie i cantorowie",ale w imię „mętliku" musiał wspomnieć o „infułatach".

Następnie sprawa kościółka św. Stanisława. Ani ja, ani p. Wiatrowski nie widzieliśmy go na oczy. P. Wiatrowski opierając się na mapie z czasów króla Stanisława Augusta (autora mapy nie wymienia) mówi, że stał na Mazańcu. Ja zaś opierając się na mapie Deutscha z r. 1765, którą mam przed sobą, stwierdzam, że Mazaniec nigdy nie był przedmieściem Olkusza, że na tej mapie nie jest uwidoczniony kościółek św. Stanisława. Przytaczam natomiast dosłownie wiadomość o tym kościółku z dzieła J. M. Wiślickiego pt. „Opis Królestwa Polskiego" (wyd. Kraków 1850 r.): „Na przedmieściu, także w stronie południowej, były kościółki św. Stanisława i św. Elżbiety" (tom I str. 96). Druga wiadomość o kościółku pióra H. Łabęckiego zamieszczona jest w IV tomie Bibl. Warszawskiej z r. 1852, str. 361. Brzmi ona następująco: „nieco dalej w tejże stronie przy drodze ku Ojcowu kościółek czyli kaplica św. Stanisława". Ani pierwszy, ani drugi autor nie wspominają o Mazańcu. Mam wrażenie, że znów dla „mętliku" p. Wiatrowski nie chce wiedzieć o tym, że dawna droga na Ojców biegła przez Przeginię, skręcając tuż pod miastem na południe ku Żuradzie.

Przechodzę do sprawy Jana Zada. P. Wiatrowski twierdzi, że mój Jan Zad „urodził się w tym roku". Otóż podaję do wiadomości p. Wiatrowskiemu, że ród Zadtów wzgl. Zahdtów to Niemcy bytomscy. Figurują oni w bytomskich regestrach cechowych już w XV wieku a znajdujących się w Miejskim Archiwum m. Bytomia. W tychże regestrach z XVI wieku wymieniony jest Johann Zadt wzgl. Zahdt mistrz ludwisarski. Przy nazwisku jego widnieje dopisek obcą ręką uczyniony, że prowadził różne kunsztowne i sławne roboty po kościołach w Pszczynie, Miechowicach, Oleśnie, Kluczborku, Ilkuszu i Andrzejowie. Tego to Zadta (czyt. Cadta) ktoś jeszcze w Bytomiu spolszczył, bo w kronikach różni pisarze cechowi zwią go Zadem, Zadzikiem a nawet Cadzikiem. Porównując prace tegoż Zada w Miechowicach i Kluczborku z chrzcielnicą w Olkuszu, mogę śmiało twierdzić, że ta ostatnia jest jego dziełem. A przecież to mi wolno. Napisu z otoku chrzcielnicy w szkicach nie podawałem, a z „trójki" litery Z nie umiem robić.

Inne zarzuty tyczące się nazwiska jednego z obywateli, czy też ołtarzy uważam za przedwczesne. Gdyby p. Wiatrowski pohamował swoją nerwowość, byłby się doczekał sprostowania błędów w odpowiednim miejscu i czasie. W jednej jednak sprawie przyznaję p. Wiatrowskiemu rację. Dotyczy ona opuszczenia źródła, skąd pochodzi ilustracja Olkusza XVIII wieku. Jest to mankament, który zdarza się czasem przy przenoszeniu kolumn na maszynę. Jest to usterka, którą można naprawić w „sprostowaniach błędów".

Wreszcie ostatnia uwaga. Olkusz znam nie od dziś, powiat Olkuski przemierzyłem w ciągu kilku lat wszerz i wzdłuż na własnych pedałach. Owszem piszę szkice przy biurku, lecz na postawie tego, co osobiście widziałem i zbadałem. Tak! panie profesorze Wiatrowski! krytykować bardzo łatwo, lecz stworzyć coś lub wypracować — choćby to miało braki czy usterki — to już gorzej, to już trudniej. W Polsce naszej krytyków legiony, lecz bezstronnych, obiektywnych tylko znikoma garstka.

Marian Kantor-Mirski.

JAN BONECKI
reżyser i artysta teatrów: Narodowego i Polskiego w Warszawie, występuje gościnnie od 7 bm. w Teatrze Miejskim w Sosnowcu.

Cmentarz „Orląt" lwowskich

Piękne i wzruszające wspominki zaduszne poświęca w „Kurierze Warszawskim" K. Makuszyński pochowanym na cmentarzu Łyczakowskim Orlętom.

„Dwa tysiące grobów wyrosło tutaj, a pośród nich sto trzydzieści cztery jest bezimiennych. Nie można było odszukać nawet imion tych żołnierzy nieznanych. Pan Bóg ma je zapisane i kiedyś wzruszonym głosem ludzkości wszystkie je oznajmi... Od listopada 1918 roku do czerwca 1919 — śmierć szukała ich po wszystkich pobojowiskach Lwowa. Czterech Francuzów tu leży i trzech Amerykanów, szlachetnych towarzyszów polskich dzieci. Tylko śmierć i matki tych dzieci wiedzą, jak się zwały i w jakim były wieku. I taki tu jeden śpi chłopczyna, co miał zaledwie ponad dziesięć lat...

Leżą tu dzieciska jedyne z towarzyszami wiernymi, wśród szewców, krawców i stolarzów i innych biedaków, którym chciano zabrać jedyny skarb ich: miasto. Wtedy nie tylko uldzie walczyli, nie tylko kobiety i mężczyźni, walczyły bowiem i mury. I te dzieci walczyły, bo już znikąd nie było nadziei".

Tym młodocianym Hektorom polskiego na kresach Ilionu przyniesiono teraz w rocznicę Obrony, na groby wiele kwiatów. Przyszli ojcowie i matki, by od tych krzyżów nagrobnych wziąć w siebie otuchę i wiarę w przyszłość.

„Patrzajcie, kwiaty przynoszą... Mnóstwo kwiatów... Tylko na ten grób mizerny nikt nie przyniósł nawet badyla. Miłosierne drzewo strząsa na ten wzgórek liście, aby go jakoś złociście przystroić, lecz wiatr, pies złośliwy, łakomie je chwyta i daleko unosi. Tak mi się wydaje, jak gdyby ktoś w tym grobie szlochał. Cicho tam, cicho, chłopaczku najdroższy! Nie należy szlochać, bo jeszcze ci moi towarzysze pomyślą, żeś naprawdę dziecko, ty, najwspanialszy żołnierzu Rzeczypospolitej! Wstydu się tylko najem przez ciebie, bo wszystkim opowiadam, żeś bohater. Ta tylko nie płacz, bekso z siedmioma kulami w piersi, bo się przecie znajdzie w Polsce wielkiej i szerokiej ktoś, co dzisiaj grób elegancko przystroi, świeczkę na nim zapali i kwiaty na nim zasadzi, takie niebieskie, jak twoje oczy. Już się uśmiechasz? Tak trzeba było od razu, mikrusie jeden!"

Woła z tych grobów stały, nieprzerwany potężny apel do wytrwania i walki. Odwiedziny na cmentarzu Orląt nasycają serce melancholią, bo żal się robi tych dziecinnych hekatomb, ale jest to melancholia pełna dumy, podnosząca głowy, rozpalająca nadzieję.

NA MARGINESIE

Nie dezerterować!

Od kilku lat dzielimy zły los, który prześladuje świat powojenny, nawiedzając wszystkie kraje klęską bezrobocia. Myśl ekonomiczna nie dojrzała do rozwiązania tych zawiłości nie widzimy środków ni sposobów, po które światlejsze jutro sięgnie lekką i pewną dłonią, jak po rzecz oczywistą. Człowiek jednak nie może z biernością martwej materii oczekiwać skutków doświadczeń i badań.

Każda istota ludzka ma prawo do najskromniejszego bodaj bytu w tych formach, które stworzyła cywilizacja. Budzi najgłębszą zgrozę fakt, że dzisiaj, po setkach wieków, które nas dzielą od człowieka jaskiniowego, w epoce najpotężniejszych środków opanowania świata materialnego — istnieją wśród nas ludzie, zepchnięci do takiej nędzy, iż tryb ich życia da się porównać z posępną egzystencją pierwotnych koczowników, bezdomnych, głodnych zziębniętych, bezbronnych wobec chorób, o duszach zczerniałych od rozpaczy

Któż może przejść mimo tej otchłani, zażegnawszy w sobie myśl, że w opętanej nieczułości świat współczesny pozwala istnieć piekłu na ziemi, którą jednocześnie geniusz ludzki przetwarza w siedzibę wyższych istot? Któż ma odwagę zaprzeczyć świadectwu swych zmysłów, które o każdej porze dnia i nocy przynoszą mu rozdzierające wieści o widmach, snujących się po ulicach, parkach, pod mostami, po ciemnych i głuchych podwórzach domów, gdzie ani świt się nie uśmiecha, ani mrok nie zapowiada spoczynku

Jakim złowrogim podstępem zdoła ktoś oszukać swój instynkt, który czulszy od rozumu — notuje w naszych duszach dzień i noc, bez ustanku, ponury rejestr krzywdy, i jakże wyswobodzić się od głosu wołającego w nas nieustępliwie: że to nasi bracia, ludzie tej samej krwi i tego samego losu, na równi ze wszystkimi przeznaczeni do wolności i szczęścia — przeklinają swój żywot?

Jeśli myśl nie podsuwa nam skutecznej rady, musi ją wyręczyć serce.

Historia po dziś dzień toczy nam sumienie wyrzutami, że w wielu ciężkich momentach okazaliśmy nieczułość, lekkomyślność i płochość. Zahartowani srogim doświadczeniem niewoli, nie możemy popełnić nowego błędu. Akcja pomocy zimowej dla bezrobotnych staje przed nami jako zadanie historyczne, rzecz zwycięstwa lub klęski i ucieczka od niej równa się haniebnej dezercji.

JAN PARANDOWSKI.

TO I OWO

Gdzie szczęście?

W odpowiedzi Chichotowi na wiersz z dnia 27.X.

Szczęście dla każdego jest dostępne
I każdy go choć trochę posiada,
Lecz jak to człowiek stworzenie niechętne
„Ja nie mam szczęścia" — powiada.

Szczęście to nie ideał, nie marzenie,
Lecz wiedzże o tem, że ono jest w tobie
I jeśli chcesz mieć zadowolenie,
To szczęścia szukaj tylko w sobie.

I. G.

POD ŚWIATŁO

Dyskusja w kawiarni

W jednej z popularnych kawiarń sosnowieckich, przy czerwonym stoliku, toczyło rozmowę dwóch panów. W pewnej chwili dyskusja nabrała specjalnego charakteru.

A.: Chyba przeważająca większość gości kawiarnianych dostatecznie przekonywująco mówi o konieczności załatwienia sprawy „mniejszościowej" w Polsce...

B.: Oho, wychodzi z pana zacietrzewiony „endek". Przyznam się, iż do kulturalnych żydów, spolszczonych, nie mam uprzedzenia. Natomiast nienawidzę chałaciarzy. I nie rozumiem czemu wy, narodowcy uprzedzacie się do kulturalnych żydów, którzy dają tak dużo wartości kulturze polskiej...

A.: Zdaje mi się, że pan za wiele „kąpał" się w kulturze żydowskiej, a za mało w polskiej, choć pan jest Polakiem i to pochodzącym z rodziny o pięknej przeszłości, z tradycją...

B.: Nienawidzę tradycji...

A.: To wybitny przejaw nasycenia pańskiego umysłu i duszy literaturą żydowską ośmieszającą i lekceważącą wszystko co tradycją narodową związane. Czemże właściwie pan się czuje?

B.: Jestem kosmopolitą, uważam, iż najszczytniejszym pojęciem jest ludzkość...

A.: Pięknie powiedziane. Ale czy nie zastanawiał się pan jak takie oświadczenie jest ogromnie upokarzającym! Nie dziwię się, że żydzi, żyjący w diasporze, wysuwają przede wszystkim dla innych — bo nie dla siebie — hasła o ludzkości, że starają się osłabić w innych poczucie dumy i świadomości narodowej, ponieważ prowadzi to do osłabienia energii i mocy narodowej. Czy jednak nie zastanawiał się pan nad tym dlaczego żydzi pomimo wszystko, pomimo przyswojenia sobie innych języków i pozorów asymilacyjnych, zachowują zawsze swą solidarną rasowo - narodową odrębność? Czy nie zastanawiał się pan dlaczego to Anglik jest dumny, iż jest Anglikiem, Niemiec — że Niemcem, Francuz — że Francuzem, a tylko Polacy mają być tymi, którym nie wypada być dumnymi z tego, iż są Polakami, akcentować swej ambicji narodowej, bo to wstyd, bo to nie kulturalne.., mało inteligentne?...

B.: Niech mnie pan nie przekonywuje bo i tak mnie pan nie przekona...

A.: Nie będę usiłował nawet pana przekonywać. Przekona pana samo życie, a może to co drzemie na dnie pańskiej duszy, pańskiego sumienia, przykrytego politurą rzekomego postępu, rzekomej kultury przez pisarzy żydowskich społeczeństwu polskiemu aplikowanej. Zresztą, prawdopodobnie pan tak mocno wrósł w pewne środowisko, iż broni się pan wszelkimi siłami od tego co powinno wywołać w panu bunt, konieczność powzięcia decyzji być może psujących miły spokój dobrze ułożonego życia.

Niech się pan nie gniewa, za zbytnią mą szczerość, ale...

B.: Nie gniewam się...

Rozmowa urwała się, a i ja musiałem już pójść. Niedyskretnie jest podsłuchiwać, nie ładnie o tem opowiadać, ale w tym wypadku nikt mi chyba tego za złe nie weźmie.

(as).

Bezrobotne nauczycielstwo Zagłębia

ORGANIZUJE SIĘ.

Po zniesieniu trzech seminariów w Zagłębiu, pozostaje bez pracy dużo abiturjentek i abiturjentów nauczycielskich.

Wszyscy bezrobotni nauczyciele z Zagłębia organizują Koło abiturjentów.

Ostoją organizacji będzie pozostałe w Sosnowcu seminarium męskie, jako przyszły zakład dla liceum pedagogicznego. Komitet organizacyjny zaprasza koleżanki i kolegów także i z Dąbrowy Górn. na wspólne zebranie, które odbędzie się we czwartek dnia 12 bm. o godz. 10 rano w budynku seminarium Wawel 1 w Sosnowcu.

Wśród innych spraw projektujemy prowadzenie bezpłatnej szkoły dla nie umiejących czytać i pisać, lub dla wtórnych analfabetów.

Organizatorzy proszą o przybycie nie tylko ostatnich maturzystów lecz starsze roczniki bezrobotne.

—oOo—

× ODZNA ZENIE. W poselstwie polskim w Brukseli odbyła się uroczystość wręczenia odznak komandorii z gwi zda orderu „Polonia Restituta" p. L uis Solvay, długoletniemu prezesowi rady nadzorczej Zakładów Solvay w Polsce, wypróbowanemu i wiernemu przyjacielowi Polski jeszcze z czasów walk o Niepodległość. Dekoracji dokonał poseł polski w Brukseli min. Jackowski.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

8 niedziela

Dziś Gotfryda i Maura
Jutro Teodora, Ursyna
Wschód słońca 6 m. 44.
Zachód 16 m. 10.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Bohater".
PALACE: „Trędowata".

Podziękowanie

JWPanu prezesowi Jerzemu Saryusz Wolskiemu oraz Jego wielce szanownej małżonce za hojną ofiarę w staci przeszło 200 oprawionych ksią dla biblioteki Polskiej Macierzy Szkolnej — składa gorące podziękowanie

Zarząd Koła PMS.
w Sosnowcu

—oOo—

× SZKOŁA MUZYCZNA im. MONIUSZKI W SOSNOWCU, ul. Dęblińska 11, tel. 626-49 przyjmuje wpisy uczniów do klas śpiewu solowego, fortepianu, skrzypiec, altówki, wiolonczeli, rytmiki i plastyki. Klasa operowa. — Zniżki kolejowe. 6590

× APEL DO OFICERÓW I PODCHORĄŻYCH REZ. Zarząd Koła Związku oficerów rezerwy w Sosnowcu wzywa swych członków do gremialnego wzięcia udziału w obchodzie uroczystości — Święta Niepodległości w dniu 11 bm. (w środę). Obecność członków na nabożeństwie obowiązkowa, po czym nastąpi od marsz na miejsce odsłonięcia pamiątkowej tablicy. Wszelkich informacji udziela por. rez. M. Korzeniowski Sosnowiec księgarnia „Polonia" Hale Rozwoju" — tel. 615.36.

× ZARZĄD ZJEDN. STOW. WŁAŚCICIELI NIERUCH. W SOSNOWCU zaprasza swoich członków i niezrzeszonych z dzielnicy Stary Sosnowiec na zebranie informacyjne, które odbędzie się w niedzielę dnia 8 bm. o godz. 15 w lokalu Stowarzyszenia przy ulicy Piłsudskiego 16.

× ZEBRANIE RODZICIELSKIE I WYWIADÓWKA. Dzisiaj o godzinie 10 rano odbędzie się w lokalu szkoły w Dąbrowie (kr. Jadwigi 11) posiedzenie komitetu rodzicielskiego gimnazjum kupieckiego. Po zebraniu odbędzie się wywiadówka.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 8 bm. o godz. 16.30 po południu po raz ostatni piękna sztuka K. H. Rostworowskiego p. t. „U METY" z udziałem pp.: Arciszewskiej, Marwicz, Zawadzkiej, Cornobisa, Kochanowicza, Krotkego na czele zespołu.

Wieczorem o godz. 20.30 powtórzenie premiery, dowcipnej, pełnej humoru i temperamentu komedii M. Hemara p.t. „FIRMA" w której w znakomitych rolach występują pp.: Bonecki artysta i reżyser Teatrów: Narodowego i Polskiego w Warszawie. Arciszewska, Gołaszewska, Cornobis i inn.

Sztuka ta na wczorajszej premierze została przyjęta przez licznie zebraną publiczność wprost entuzjastycznie i dzięki swym walorom zdobędzie prawdopodobnie rekordową cyfrę przedstawień.

Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski. W niedzielę i święta w kasie teatru od 11—13 i do 15. Telefon kasy 61203

× RODZINA REZERWISTÓW KOŁO STARY SOSNOWIEC. W dniu 4 bm. w lokalu Związku rezerwistów odbyło się zebranie organizacyjne Rodziny rezerwistów Koło Stary Sosnowiec przy udziale 22 osób i przedstawicieli Rady powiatowej w osobach: kierownika szkoły p. Cz. Blicharskiego i mgr. Pacyny, oraz sekretarza zarządu Rady powiatowej p. Jałowieckiego. Zebranie zagaił p. Dąbrowski A. sekretarz Zw. Koła rez. i organizator Rodziny Stary Sosnowiec, a następnie poprosił na przewodniczącego p. Blicharskiego, który omówił cele i zadania, oraz zakres pracy Rodziny rez. Po omówieniu przystąpiono do wyboru zarządu Koła, w skład którego zostali wybrani: pp. inż. Dąbrowski Tadeusz, jako prezes, wiceprezydentowa Almstaedtowa Anna — wiceprzewodnicząca, Stelmaszczykowa M. sekretarka, Dorosowa M. — skarbnik, Piątkowska M. — referentka wychowania obywatelskiego, Tomczakowa Celina, referentka samopomocy i opieki społecznej; komisja rewizyjna: pp. Sadowski Henryk, Jurkowa Janina i Musiałowa Aurelia.

Zbiórka w Będzinie

NA BEZROBOTNYCH

Komitet pomocy zimowej bezrobotnym w Będzinie zawiadamia, że zbiórka materialna po domach zostanie przedłużona do dnia 15 bm.

Komitet apeluje do miejscowego społeczeństwa aby nie odmawiało ofiar dla najbardziej potrzebujących pomocy bliźnich.

—oOo—

ADA SARI

W SOSNOWCU

Staraniem Sosnowieckiego Oddziału Rosyjskiego Tow. Dobroczynności w Polsce odbędzie się w dniu 14 listopada rb. w Sosnowcu, w sali „Palais de Danse", przy ul. Sadowej 3, doroczny koncert z udziałem p. Ady Sari — światowej sławy śpiewaczki i p. Aleksandra Brachockiego — prof. Konserw. Muz. w Katowicach, b. ucznia Paderewskiego. Po koncercie dancing towarzyski.

Zaproszenia i bilety do nabycia u członków zarządu R.T.D. jak również w firmie „Koziołkow i Jędryczek" w Sosnowcu, przy ul. 3 Maja 25.

Niewątpliwie koncert ten tak ze względu na jego cel, jak również udział wybitnych sił świata artystycznego wzbudzi szerokie zainteresowanie społeczeństwa.

—oOo—

× KURS DLA KANDYDATÓW NA CZELADNIKÓW. Zarząd Związku czeladzi rzemieślniczej chrześcijańskiej w Sosnowcu, zawiadamia, że organizuje się w dniu 12 bm. drugi miesięczny kurs, dla tych kandydatów na czeladników, którzy nie posiadają szkoły dokształcającej.

Wszyscy ci kandydaci którzy nie zostali przyjęci na pierwszy kurs, oraz wszyscy inni proszeni są o przybycie na zebranie, które odbędzie się we wtorek dnia 10 bm. o godz. 8 wieczorem.

× ZWIĄZEK PAŃ DOMU W SOSNOWCU urządza kurs gospodarstwa domowego dla pań i panienek. Kurs trwać będzie 3 miesiące i w ciągu 26 lekcyj obejmie wykłady z dziedziny organizacji pracy domowej, rachunkowości, towaroznawstwa, sprzątania, prania i przyrządzania potraw. Cena 12 zł. Bliższych informacyj udziela i zapisy przyjmuje sekretariat Zw. P. D. w lokalu Związku ul. 3 Maja 25, we wtorki i piątki od godz. 16 do 18.

× SEKCJA EMERYTÓW ZKP. w Sosnowcu przyjmuje dowody tożsamości do ostemplowania na rok 1937; dla dzieci szkolnych od 18 lat należy załączyć zaświadczenie szkolne. Dowody do wymiany przyjmowane będą w lokalu sekcji od dnia 9 do 13 bm. codziennie w godzinach od 15 do 17.

× ZEBRANIE ZARZĄDU I PREZESÓW KÓŁ OBWODU MIEJSKIEGO LOPP. w Dąbrowie Górn. odbędzie się w poniedziałek dnia 9 bm. o godz. 19.30 w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 11. Z uwagi na ważne sprawy organizacyjne zarząd prosi członków zarządu i prezesów kół o konieczne i punktualne przybycie.

„Robot" telefoniczny w Zagłębiu

pracuje sprawnie i z pożytkiem

Pisaliśmy onegdaj o ogólnych wrażeniach jakie czyni automatyczna stacja telefonicz. w Sosnowcu, uosobienie nowoczesnego mechanicznego „robota". Jak odnosi się do tego cudu „XX" wieku społeczeństwo nasze, jak zareagowało? Idźmy dalej — myśląc współczesnymi kategoriami gospodarczymi — jakie odniosło korzyści, a być może straty.

Kwestia porozumienia się telefonicznego, kwestia szybkiego nawiązania kontaktu między sobą została... usprawniona. Zbliżyliśmy się do siebie w Zagłębiu nie tylko w czasie ale i w wyrazistości głosu. To pierwsze usprawnienie charakteryzuje się tym, iż gdy dawniej w najlepszych warunkach, natychmiastowego łączenia kontakt nawiązywany był w 30 sekund, obecnie w wykonaniu „robota telefonicznego" trwa raptem 10 sekund. O ile oczywiście przewód nie jest zajęty. Wynika to między innymi z tego powodu, iż podwojona została ilość przewodów łączących poszczególne ośrodki Zagłębia oraz Zagłębie ze Śląskiem. Zagłębie ze Śląskiem łączy 43 przewodów (dawniej 23). Pomimo dużej ilości rozmów około 4000 dziennie ilość t. zw. „straconych" rozmów z powodu zajęcia linii jest nie wielka wahając się około 20 dziennie.

Automatyzacja telefonów, bezpłatne instalowanie do 31 grudnia spowodowało, iż liczba abonentów ogromnie szybko wzrasta. Od chwili automatyzacji wpłynęło 435 zgłoszeń, a przyłączono 330. Zagłębie w tej chwili liczy około 2300 abonentów, a sam Sosnowiec około 1400 (Częstochowa przy większej liczbie mieszkańców 1100).

Telefoniczna sieć okręgowa w Zagłębiu jest największą w Europie, posiada największą ilość central automatycznych, bowiem 14 i 4 ręczne. Koszt budowy centrali automatycznej wyniósł około 2 miliony złotych. Poza częściami centrali automatycznej sprowadzonymi z Anglii wszystkie inne urządzenia wykonane zostały w kraju przez polskich inżynierów i polskich robotników. Przy budowie zatrudnionych było około 300 robotników. Obecnie obsługę stanowi około 100 osób.

W ustaleniu norm taryfowych, ceny rozmów kontygentowych i poza kontygentowych kierowano się z jednej strony stawkami stosowanymi gdzie indziej oraz wysokimi kosztami zautomatyzowania sieci. Wedle dotychczasowych obliczeń przeciętna wypada obecnie niżej, aniżeli wynosiła poprzednio. W okresie 3 dni darmowych, po zautomatyzowaniu publiczność poprostu bawiła się „automatami". Największym powodzeniem cieszyła się „zegarynka". W jednym dniu zanotowano 8 tysięcy połączeń z „zegarynką". Obecnie, dziennie, ilość połączeń z „zegarynką" nie przekracza 800.

Automatyzacja telefonów posiada jeszcze jedną zaletę. Oto „robot" telefoniczny jest najzupełniej dyskretny. Mogą się zdarzać jakieś przypadkowe złączenia podczas dokonywania napraw. Ale normalnie dyskrecja jest stuprocentowa. Oczywiście przy systemie ręcznych central, jak było poprzednio dyskrecja nieraz była wątpliwą.

Stacja automatyczna w Sosnowcu jest tak skonstruowana, iż może w przyszłości obsłużyć 5000 abonentów. Ponieważ obecnie jest około 2500, przeto jeszcze dużo wody w Przemszy upłynie zanim jej możliwości zostaną wyczerpane.

Z tego wszystkiego wynika, iż automatyzacja telefonów w zestawieniu plusów i minusów stanowczo daje więcej plusów. I społeczeństwo tak się odniosło do tej nowości czego najlepszym dowodem jest ogromna ilość nowych zgłoszeń na założenie telefonów. Pod względem gospodarczym, usprawnienia, oszczędności czasu w załatwianiu spraw — korzyści są widoczne.

Nowe normy opodatkowania

NA RZECZ ZIMOWEJ POMOCY BEZROBOTNYM

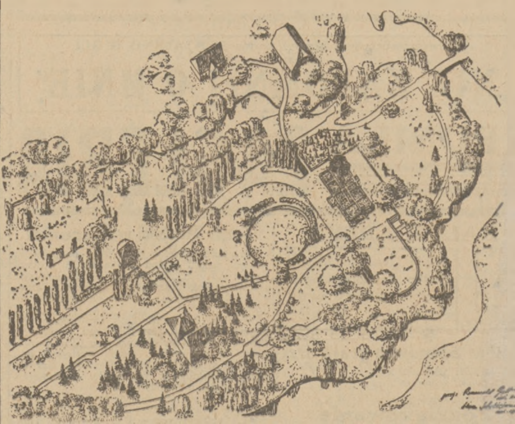
Otrzymaliśmy następującej treści komunikat:

Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu komunikuje, iż na życzenie p. ministra Kościałkowskiego — na konferencji przedstawicieli centralnych związków przemysłowych i handlowych odbytej w Izbie przemysłowo handlowej w Warszawie, w dniu 30 października rb., poddano rewizji uchwalone poprzednio przez przedstawicieli przemysłu i handlu normy dobrowolnych obciążeń na rzecz zimowej pomocy bezrobotnym i ustalono nowe normy w sposób następujący:

a) dla przemysłu: 1—3 proc. od obrotu w roku 1935;

b) dla handlu: Kategoria I Warszawa i Łódź 750 — 2000 zł. Inne miejscowości 750—2000 zł., kat II-a Warszawa i Łódź 100—300 zł., inne miejsc. 75—150 zł.; Kat. III, II-b Warszawa i Łódź 40 zł., inne miejsc. 25 zł.; Kat. IV Warszawa i Łódź 5 zł. inne miejsc. 3 złote.

Odbudowa Żułowa

Związek rezerwistów na walnym zjeździe w r. 1934 uchwalił zebrać wśród członków Związku i Rodziny Rezerwistów odpowiednie fundusze na wykupienie rodzinnego majątku Piłsudskich Żułowa (niegdyś blisko 9000 hektarów, dziś zaledwie 65 hektarów). Żułów został wykupiony i obecnie opracowany został plan odbudowy i przebudowy, bowiem Żułów ma mieć specjalny charakter pamiątkowy. Na ilustracji przedstawiony został plan przebudowy Żułowa z lotu ptaka. Związek rezerwistów prowadzi w dalszym ciągu akcję zbierania funduszów.

Od nowobudowanego przystanku kolejowego „Żułów" (na linii Podbrodzie — Królewszczyzna) prowadzi wysadzona częściowo drzewami piramidalnymi droga do odległego o kilometr Żułowa. Niedaleko od stacji droga ta przecina się ze szlakiem Marszałka. Na skrzyżowaniu stanie schronisko turystyczne dla przybywających wycieczek.

Ośrodek dawnego dworu zakreślony jest naturalnemi granicami wijącej się rzeczki Mery i podłużnym stawkiem. Od drogi początek ośrodka stanowią dobrze zachowany ośmiokątny budynek dawnej lodowni, pokryty dachem brogowym, oraz nawpół zrujnowana gorzelnia. Przy zabudowaniach tych zgrupowane są drzewa.

Fundamenty dworu zostaną nieco podwyższone i obłożone granitowymi płytami z odpowiednim zróżniczkowaniem wysokości i ukształtowania poszczególnych partyj. W miejscu, gdzie znajdowała się sypialnia rodziców Marszałka — zasadzony będzie dąb, symbol wiecznotrwałości. Po drugiej stronie fundamentów stanie mensa dla nabożeństw, obok niej pod istniejącymi rozłożystymi lipami dwie ławy kamienne.

Ostatni budynek na terenie pamiątkowym — dawna wędzarnia o charakterystycznym kształcie wysokiego świronka — będzie zachowany.

Poza terenam pamiątkowego ośrodka znajdują się dawne — obecnie gruntownie odrestaurowane dwa budynki. W jednym z nich znajduje już teraz pomieszczenie szkoła ludowa, drugi przeznaczony zostanie na muzeum pamiątek po Marszałku oraz historię i przebieg odbudowy Żułowa.

Teren pozostały ośrodka będzie odpowiednio przystosowany dla celów ogrodniczo-agrarnych bez wprowadzenia zbyt gruntownych zmian w jego ukształtowaniu dotychczasowym.

Do walki ze spekulacją

Utworzenie specjalnej komisji w Sosnowcu

W ub. piątek odbyła się w Ratuszu sosnowieckim zwołana przez prezydenta miasta p. Kaczkowskiego konferencja w sprawie powołania do życia komisji do walki z drożyzną i spekulacją.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele władz, samorządu terytorialnego, sfer kupieckich i obywateli miasta. Konferencję zagaił prezydent Kaczkowski, który następnie w obszernym referacie uzasadniał konieczność powołania do życia komisji, którahy oddziaływała na sfery kupieckie i przemysłowe w kierunku podniesienia poczucia obywatelskiego w sprawie unormowania cen; informowała społeczeństwo o kształtowaniu się cen artykułów pierwszej potrzeby; informowała o wszelkich przejawach życia gospodarczego oraz zwracała uwagę na stan sanitarny sklepów i składów.

Komisja będzie również zwracała uwagę, czy sprzedawcy stosują się do cenników i nie pobierają wyższych cen i t.p. Na temat zadań komisji mówił również wiceprezydent Almstaedt.

W wyniku obrad uchwalono utworzenie dziesięciu sekcyj branżowych, których przewodniczący stanowić będą właściwą komisję.

Utworzone będą sekcje: ziemiopłodów, mięsna, wędliniarska, odzieżowa (manufaktura i konfekcja), skórzana, obuwnicza, opałowa, artykułów budowlanych, drogeryjna i nabiałowa.

Podział na sekcje branżowe umożliwi dokładniejsze przeprowadzanie kontroli w mieście, którego powierzchnia wynosi 35 km. kw.

Komisja rozpoczyna prace w b. tygodniu.

Utworzenie komisji jest bardzo celowym posunięciem i przyczyni się do ustabilizowania cen najpotrzebniejszych artykułów codziennego użytku.

Udział młodzieży szkolnej

W AKCJI ZIMOWEJ

Minister oświaty wydał zarządzenie, w którym z uwagi na doniosłe dla Państwa akcję pomocy zimowej dla bezrobotnych, która powinna mieć charakter powszechny, poleca kuratorom, aby zachęcali nauczycielstwo, a przede wszystkim młodzież do wzięcia jak najliczniejszego udziału w tej akcji.

Młodzież weźmie czynny udział w zbiórkach ulicznych, a przede wszystkiem w okresie najsilniejszego ich natężenia, to jest podczas tygodnia propagandy od dnia 11 do 18 bm.

W tygodniu tym przeprowadzone zostaną — jak wiadomo — w całym państwie publiczne zbiórki pieniężne. Ponadto młodzież szkolna weźmie również czynny udział w zbiórce płodów rolnych, która — szczególnie, jeśli chodzi o ziemniaki — musi być szybko przeprowadzona.

—||—

× **ODCZYT W CZELADZI.** Dzisiaj o godz. 19 w lokalu PMS. w Czeladzi prof. Andrzej Majewski wygłosi odczyt na temat: „Dlaczego Polska odrodzona została republiką".

× **„WENTA ŻYWNOŚCIOWA".** Dzisiaj w lokalu PMS. w Czeladzi Związek pań domu urządza „wentę żywnościową". Ceny biletów 25 gr. Losowanie odbywać się będzie od godz. 9 do 11 przed południem i od godz. 14 do wieczora.

× **RADA KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCIOWEJ** powiatu Będzińskiego w Będzinie na posiedzeniu w dniu 5 bm. na wniosek dyrekcji Kasy uchwaliła przeznaczyć na FON. kwotę zł. 1000 i na zimową pomoc bezrobotnym zł. 1000.

× **CIĄGNIENIE LOTERII TYGODNIA LOTNICZEGO LOPP** w Dąbrowie odbędzie się we wtorek dnia 10 bm. o godz. 17 w lokalu LOPP. Sienkiewicza 11. Zarząd obwodu miejskiego LOPP. w Dąbrowie Górn. przypomina, że w ciągnieniu może wziąć udział każda osoba posiadająca bilet loterii LOPP. — Numery wygrywające podane zostaną do publicznej wiadomości prasie miejscowej. Pozostałe bilety w cenie po jednym złotym do 10 bm. włącznie są do nabycia: p. St. Święcki, Sobieskiego 19. Przy okazji zarząd obdowu składa serdeczne podziękowanie wszystkim osobom, które dopomogły do rozprzedaży biletów przyczyniając się tym do powiększenia dochodu z Tygodnia Lotniczego

GŁOSY PUBLICZNE

Studium gospodarcze w Zagłębiu Dąbr.

Szkodliwe mgławicowości zaciemniające inicjatywę

Na temat projektu utworzenia „Studium gospodarczego" w Zagłębiu otrzymaliśmy następujące uwagi:

Zainicjowana przez posła Madejskiego sprawa stworzenia „Studium gospodarczego" w Sosnowcu, wywołała już dyskusję na łamach prasy. Przedwcześnie byłoby w tej chwili pisać na temat praktycznych rezultatów, jakich spodziewają się inicjatorzy. Mówić o tem będzie można dopiero kiedy zostanie opracowany i sprecyzowany program zadań studium, gdy projekt wyjdzie z mgławicowości. Tę mgławicowość potęgują niektóre dzienniki zagłębiowskie w najniewłaściwszy sposób traktując całe zagadnienie i wyobrażając sobie, iż genialne projekty uruchomienia nowych warsztatów pracy, jakichś nowych rodzajów wytwórczości i sposobu zatrudnienia bezrobotnych zrodzą się... na ulicy.

Ot, wygląda to w tym symplicystycznym ujęciu to wszystko w ten sposób, jak gdyby tysiące możliwości istniało dla zatrudnienia bezrobotnych, dla dania ludziom pracy, a do tej pory nikt o tem nie pomyślał. W ten sposób coprawda rozumują i niektóre związki zawodowe, które wykoncypowały genialną teorię skrócenia czasu pracy do 6 godzin, aby całkowicie zlikwidować bezrobocie.

Z przebiegu konferencji i wypowiadania się ludzi na konferencji mających za sobą doświadczenie gospodarcze teoretyczne i praktyczne wynika iż „Studium gospodarcze" ma na celu rozpatrzenie i wysnucie wniosków istotnie poważnych, mogących w konsekwencji dać konkretną korzyść. Na pierwszy plan wysuwa się przede wszystkim kwestia chałupnictwa. Pisaliśmy na ten temat wiele i sprawa ta wywołała duże zainteresowanie w szerokich kołach społeczeństwa. Studium gospodarcze oczywiście chcąc spełnić swą rolę nie może ograniczać się wyłącznie do terytorium zagłębiowskiego, ale utrzymywać ścisły kontakt z centralnymi instytucjami. I tu nasuwa się nam pewne zastrzeżenie: czy tego rodzaju „Studium gospodarcze" nie powinno raczej było powstać w stolicy, a filie na prowincjach? Na wzór amerykański, na wzór „biura badań koniunktur i bilansów" w Waszyngtonie? Biuro które dawałoby dokładnie informacje o stopniu nasycenia rynku takiemi, a takiemi produktami, o braku pewnych gałęzi wytwórczości, o możliwościach gospodarczych nie wyzyskanych i t.d. i t.d. Założenie takiego biura ogromnie ułatwiłoby orientację przy wszelkich poczynaniach gospodarczych, a przede wszystkim w lokowaniu wytworzonych produktów.

Tych kilka uwag nasunęła mi kwestia projektu założenia „Studium gospodarczego".

J. K.

Poświęcenie poczty

W SOSNOWCU

Dzisiaj odbędzie się uroczystość poświęcenia nowowybudowanego w Sosnowcu budynku pocztowego.

O godz. 12 w południe pracownicy pocztowo - telekomunikacyjni zbiorą się w urzędzie pocztowym, skąd o godz 12.20 wyruszą ze sztandarami do kościoła parafialnego na nabożeństwo.

Poświęcenie budynku nastąpi po nabożeństwie o godz. 13.

Dzień Niepodległości

W PODSTUDIU SOSNOWIECKIM

Środowa audycja (godz. 19.50) z pod studia sosnowieckiego poświęcona będzie wspomnieniom z dni niepodległości 1918 r. w Zagłębiu.

Część koncertowa, w której weźmie udział „Szóstka Sosnowiecka" pod dyrekcją p. St. Kuchcińskiego, poświęcona będzie twórczości muzycznej prof. Władysława Powiadowskiego. Wykonane będą mianowicie utwory prof. Powiadowskiego takie, które jeszcze nigdzie nie były grane. A więc przede wszystkim dłuższy utwór — fantazja pod tytułem „Wieczór w Poroninie", owoc pracy tegorocznej kompozytora, dalej oberek „Zrękowiny" i mazur „Dzionek". Zatem środowa audycja będzie w całości zagłębiowska.

Wystawa spółdzielczości spożywców

w Domu Społecznym w Sosnowcu

Donieśliśmy już w swoim czasie, iż w dniu 15 bm. odbędzie się w Sosnowcu w Domu Społecznym, ul. Żytnia 10 otwarcie wystawy spółdzielczości spożywców. Obecnie pragniemy nieco zapoznać społeczeństwo zagłębiowskie ze znaczeniem tej imprezy. Uczynimy to jednak w jaknajogólniejszych zarysach z uwagi na to, że wystawa jest dopiero montowana, odkładając szczegóły na później, gdy mianowicie montaż zostanie zakończony.

Otóż wystawa ta jest pierwszą tego rodzaju imprezą w kraju. Pierwszą dlatego, że obejmuje ona całość życia spółdzielni spożywców zgrupowanych w Związku „Społem", który jednoczy w swoich szeregach niemal całość tego ruchu w kraju.

Pierwsze otwarcie wystawy miało miejsce w czerwcu r.b. w Warszawie skąd przewieziona została do Łodzi i następnie do Sosnowca. Transport eksponatów odbywał się w dwóch wagonach 30-tonowych, co świadczy o ilości i rozmiarach tychże.

Społeczeństwo zagłębiowskie niewątpliwie przyjmie te imprezę z pełną życzliwością i głębokim zainteresowaniem. Znaczenie jej bowiem dla zagłębian jest b. duże. Jesteśmy częścią kraju o najliczniejszym zamieszkaniu ludzi pracy, który w spółdzielczości mają swoją programowość w odniesieniu do ogólnych zagadnień społecznych. Wystawa za tym zorientuje każdego zwiedzającego w jakiej mierze realizowany jest program spółdzielczości w skali ogólno-krajowej i na tej drodze da pogląd społeczeństwu, oparty na konkretnych danych o organizacyjnym i gospodarczym rozwoju spółdzielni.

Również na podstawie odpowiednich planów, uplastycznionych eksponatami Wystawa pouczy nas o skutkach zbiorowej pracy, co ma duże znaczenie dla każdego świadomego swych celów i zadań obywatela.

Sprawą tą powinny się zainteresować przede wszystkim organizacje i sprowadzić swych członków na wystawę.

Nieuczciwe tranzakcje

Opinia publiczna trafnie określiła istotne przyczyny tak długiej i bezkarnej działalności towarzystwa ubezpieczeń „Feniks", która przyprawiła o straty ubezpieczonych w szeregu państw europejskich. Przyczyny te to przeważnie brak nadzoru ze strony powołanych do tego celu urzędów oraz nierzadko lekkomyślność ubezpieczonych, którzy w pogoni za pozornie znakomitymi „warunkami" ubezpieczenia, świadomie przystępowali do niepewnych tranzakcyj. Tak więc wyszło niedawno na jaw, że pewien dyrektor poważnej instytucji finansowej ubezpieczył się na sumę 20.000 dolarów, a na zasadzie umowy z „Feniksem" miał otrzymać 25.000 dolarów, czyli 5.000 dolarów dodatkowo — darmo.

Tego rodzaju obietnice powinny były budzić wątpliwości co do rzetelności samej tranzakcji, będącej raczej spekulacją, w której świadomy udział wzięły obie strony, t.j. i ubezpieczony i dane towarzystwo ubezpieczeń. Przy tego rodzaju tranzakcjach nie udaremnionych niestety przez władze kontrolne, prędzej czy później, musiało dojść do katastrofy.

W przyszłej likwidacji interesów „Feniksa" tego rodzaju umowy powinny być specjalnie obarczone mniej korzystnymi warunkami, ponieważ w tym wypadku wyraźnie występowała zła wola obu stron.

Zakrawa to na ciężki paradoks, że inne towarzystwa ubezpieczeń, prowadzące swe interesy w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz w oparciu o zdrowe podstawy kalkulacyjne, mają jakoby ponosić odpowiedzialność za grzechy „Feniksa", pomimo iż tego rodzaju korsarskiej polityce zdecydowanie się przeciwstawiały, a nawet występowały z protestami wobec władz kontrolnych, patrzących przez palce na tego rodzaju tranzakcje towarzystwa „Feniks". Sądzić należy, że ten nierealny papierowy projekt znajdzie się najprędzej we właściwym miejscu t.j. w koszu.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Kolporterzy fałszywych pieniędzy

Przed paru miesiącami policja pow. Będzińskiego zlikwidowała szajkę kolporterów fałszywych monet pięcio i dziesięciozłotowych oraz banknotów 20-złotowych. Na czele szajki stał niejaki Franciszek Pałucha z Zawiercia, karany już sądownie. Poszukiwany przez sądy Pałucha przeniósł się do Zagłębia, zapuścił brodę i tu ukrywał się przez nikogo nie poznawany, trudniąc się puszczaniem w obieg fałszywych pieniędzy. Wspólnicy Pałuchy kolportowali fałsyfikaty również na Śląsku, i w powiecie Chrzanowskim. Oprócz Pałuchy ujęci zostali przez policję bracia Piotr i Józef Kyciowie oraz Marcin Bigaj z powiatu Będzińskiego.

Obecnie zasiedli oni wszyscy na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym. Na rozprawie nie stwierdzono źródła pochodzenia falsyfikatów, które kolportował Pałucha i jego wspólnicy, natomiast stwierdzono puszczanie ich w obieg.

W wyniku rozprawy Pałucha został skazany na 5 lat więzienia, Piotr Kyć i Bigaj po 2 i pół roku więzienia; Józef Kyć został uniewinniony.

Fryzjer z Czeladzi

ZAWODOWYM WŁAMYWACZEM

W toku dochodzeń prowadzonych w sprawie włamania kasowego, dokonanego w nocy na 4 bm. w przedsiębiorstwie osadniczym „Ślązak" w Katowicach, — przeprowadzono obławę i w mieszkaniu Marii Pszczółki w Zawodziu przy ul. Paderewskiego 13, znanej meliny złodziejskiej, zatrzymano Praszka Jana, pochodzącego z Gródka Jagiellońskiego, bez stałego miejsca zamieszkania oraz Badocha Bolesława, pochodzącego z Czeladzi, z zawodu fryzjera, zam. w Zawodziu przy ul. Paderewskiego 14, kilkakrotnie karanego za różne kradzieże.

W czasie rewizji domowej w mieszkaniu Pszczółki znaleziono ukryty pod łóżkiem łom żelazny, zaś Badochowi zajęto wytrych i inne przyrządy złodziejskie.

× **ODCZYT O SPÓŁDZIELCZOŚCI.** W związku z miesiącem propagandy Spółdzielczości na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, staraniem sekcji świetlicowej „Kuźnicy pracy dla państwa" odbył się w lokalu Kuźnicy przy ul. Staropogońskiej nr. 14, w Sosnowcu odczyt na temat „Zagadnienie Spółdzielczości" wygłoszony przez p. Kaletę Wł. prezesa Rady nadzorczej Pow. Spółdz. Spoż. w Sosnowcu. Prelegent w treściwych słowach omówił cele i zadania spółdzielczości, podkreślając, że tylko przez zorganizowanie szerokich mas społeczeństwa w spółdzielniach, dąży się do dobrobytu społeczeństwa i do tworzenia kapitału rodzimego. Na zakończenie zebrani w ilości kilkudziesięciu osób, postanowili jednogłośnie przystąpić do spółdzielni nie tylko sami, ale podjęli się wpłynąć na swych znajomych, by ci także nie będąc jeszcze spółdzielcami, jak najprędzej zgłosili swoje przystąpienie do tej wielkiej rodziny wyzwolenczej.

× **CHOROBY ZAKAŹNE.** W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne: płonica 3, błonica 5, odra 1, róża 1, krztusiec 6.

PROGRAM RADIOWY

NIEDZIELA 8 LISTOPADA

6.00 Pieśń „Ave Maria". 6.03 Melodie ludowe śląskie w wyk. reprezentacyjnej orkiestry KPW w Katowicach. 7.00 Muzyka polska (płyty). 8.03 „Gazetka rolnicza". 8.18 „Praca w Kółkach rolniczych" pogadanka. 8.30 Koncert życzeń (płyty). 9.00 Transmisja uroczystego nabożeństwa z kościoła parafialnego w Lublińcu z okazji 600-lecia parafii lublinieckiej. 10.30 Józef Szigeti—skrzypce i Ignacy Friedman—fortepian (płyty). 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 Poranek muzyczny. Wykonawcy: orkiestra symfoniczna i Eugeniusz Szumpich—śpiew. 14.00 Migawki z życia Poznania. 14.30 Fragmenty z opery „Cyganeria" G. Pucciniego (płyty). 15.30 Audycja dla wsi: a) „O lepszą i pewniejszą przyszłość wsi" felieton, b) Przegląd rynków produktów rolnych. 16.00 Koncert reklamowy. 16.20 „Trudności organizacji robotniczych w Polsce" pogadanka. 16.30 Fragment słuchowiskowy: „Kajus Cezar Kaligula" K. H. Rostworowskiego. 17.10 Koncert rozrywkowy w wyk. orkiestry i solistów. 17.45 Pogadanka aktualna. 18.00 „Tańce polskie". Wykonawcy: ork. sym. P. R., Jerzy Czaplicki—baryton i chór P. R. 18.30 Dalszy ciąg koncertu rozrywkowego. 19.00 „Ubiegły rok pracy PAL" szkic literacki Kaden-Bandrowskiego. 19.20 „Flet i fortepian". Wykonawcy: Grzegorz Turkowski—flet, Aleksander Brachocki—fortepian. 19.50 „Babsko kuracyjo" słuchowisko regionalne Stanisława Ligonia w wyk. amatorskiego zespołu katowickiego teatru wyobraźni. 20.20 Wiadomości sportowe. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali". 21.30 Recital fortepianowy Pawła Lewieckiego. W programie utwory Schumana, Brahmsa, Rachmaninowa i Prokofiewa. 22.00 Koncert muzyki bułgarskiej. Wykonawcy: ork. symf. P. R., Jadwiga Hennert—śpiew, Jadwiga Sukiennictka—fortepian. 22.45 Muzyka taneczna w wyk. małej orkiestry P. R.

Zuchwałe włamania
W BĘDZINIE

W ostatnich dniach dokonano dwóch zuchwałych włamań w Będzinie.

Dn. 5 bm. nieznani sprawcy, zrobiwszy wyłom w murze dostali się do warsztatu masarskiego Stefana Iwańskiego (Górnicza 38), skąd skradli 6 szynek, 140 kg. kiełbasy, 30 kg. cytrynowej oraz 25 kg. słoniny, łącznej wartości 550 zł.

Następnego dnia, dokonano podobnego włamania do piwnicy R. Galmicka (Okrzei 54), skąd skradziono różne marynaty oraz 20 butelek wina, łącznej wartości 250 zł.

Policja wszczęła energiczne dochodzenie, celem ujęcia zuchwałych włamywaczy.

W Sosnowcu nieznani sprawcy dostali się przy pomocy podrobionego klucza do sklepu spożywczego Zofii Federowicz (Karpacka 1) skąd zabrali 40 kg. cukru, 7 kg. herbaty, wyroby tytoniowe oraz inne artykuły, łącznej wartości 118 zł.

—oOo—

× **WŁAŚCICIELE ZNALEŹLI SIĘ.** Jak donieśliśmy wczoraj, na dworcu kolejowym w Częstochowie ujęty został zawodowy złodziej Franciszek Szczęsny, który m. in. dokonał szeregu kradzieży na terenie Będzina. Od zatrzymanego z przyjaciółką złodzieja odebrano dwie walizy różnych przedmiotów, pochodzących z kradzieży. Jak się okazało, część skradzionych przedmiotów była własnością Teodora Ratuszewskiego z Będzina (Zagórska 61) i Jadwigi Bąk z Będzina (Małobądzka 176). Rzeczy te policja zwróciła właścicielom.

× **UJĘCIE WŁAMYWACZA.** Na jednej z melin złodziejskich w Sosnowcu został ujęty niejaki Jan Bator, poszukiwany przez policję za szereg kradzieży dokonanych na terenie Tarnowa. — Ujętego włamywacza przekazano do dyspozycji policji w Tarnowie.

× **ZAMACH SAMOBÓJCZY.** 37-letnia Wiktoria Wróblewska, zamieszkała w Sosnowcu, przy ulicy Lisiej 2 napiła się onegdaj w celu samobójczym esencji octowej. Denatkę przewieziono na kurację do szpitala Ubezpieczalni społecznej w Sosnowcu. Przyczyną zamachu samobójczego nieporozumienie małżeńskie.

SPORT

Zamknięcie sezonu letniego
DĄBR. KLUBU MOTOCYKL.

Zarząd Klubu motocyklowego podaje do ogólnej wiadomości PT. członków, że w niedzielę dnia 8 bm. odbędzie się uroczyste zamknięcie sezonu letniego, z następującym programem: godz. 9 — zbiórka na placu Karpat na maszynach w razie niepogody pieszo, skąd uczestnicy udadzą się do kościoła paraf. na nabożeństwo. Udział członków obowiązkowy. Po nabożeństwie odmarsz do lokalu PKP w Dąbrowie przy ul. Kolejowej gdzie odbędzie się komers towarzyski. Składki wynoszą zł. 3 dla mężczyzn i zł. 2 dla pań.

Zgłoszenia należy kierować do gospodarza p. St. Piaskowskiego (firma Owczarek). Tak w uroczystości jak i komersie mogą wziąć udział motocykliści nie zrzeszeni oraz zaproszeni przez członków goście.

Zarząd uprasza o bezwzględny udział wszystkich członków w tej uroczystości.

RKS. „Jedność" (Chorzów) — TS. „Zew" (Niemce).

Dziś na boisku w Niemcach o godz. 2 po południu odbędą się interesujące zawody w piłkę nożną pomiędzy drużynami powyższych klubów.

Każdy, kto ma pracę i zarabia, powinien pomóc bezrobotnym. Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa.

Kronika olkuska

O pomoc zimową
DLA BEZROBOTNYCH

W dniu 6 bm. odbyło się w Bolesławiu, pod przewodnictwem rej. Swolkienia nadzwyczajne walne zebranie miejscowego komitetu wykonawczego pomocy zimowej dla bezrobotnych.

Ze złożonego sprawozdania wynika, iż liczba bezrobotnych w Bolesławiu i okolicy sięga cyfry 2800 z czego tylko 600 osób znajdowało zatrudnienie w robotach sezonowych.

Szczególną uwagę poświęcono sprawie uruchomienia miejscowych kopalń galmanu.

Wyłoniono specjalny komitet w osobach: pp. Ciszowskiego, Waśniewskiego, Czachurskiego, Prażmowskiego i innych, którego zadaniem będzie opracowanie odpowiedniego memoriału.

—oOo—

Kino „ORZEŁ" — Dawid Coperfield

× **Z ŻYCIA OZPR.** W dniu 8 bm. o godzinie 9 odbędzie się w Wolbromiu informacyjne zebranie podoficerów rez. zatrudnionych w gumowni „Wolbrom" i zamieszkałych w pobliżu fabryki. W zebraniu wezmą udział przedstawiciele zarządu i komendy pow. OZPR. z Olkusza.

Tegoż dnia w świetlicy międzyorganizacyjnej w Wolbromiu (miasto) odbędzie się o godz. 14 nadzwyczajne walne zebranie podoficerów rezerwy z koła „Wolbrom" z udziałem przedstawicieli organizacyjnych władz powiatowych.

× **FABRYKA B-CI „SZAJN" NA BEZROBOTNYCH.** Fabryka braci „Szajn" ze Sławkowa ofiarowała pow. komitetowi wykonawczemu sumę 3.000 zł. na rzecz zimowej pomocy dla bezrobotnych.

× **ZBIÓRKA ODZIEŻOWA.** Zbiórka odzieżowa na pomoc zimową dla bezrobotnych trwać będzie na terenie całego powiatu Olkuskiego od dnia 16 do 21 bm.

× **Z ŻYCIA HARCERSTWA.** Na zebraniu organizacyjnym członków pow. Koła przyjaciół harcerstwa w Olkuszu ukonstytuował się zarząd obwodu pow. w osobach: kier. Koła przyjaciół p. Z. Okrajniowa, hufcowa p. St. Bieńkowska, hufcowy p. M. Kaczmarczyk, delegat inspektoratu szkolnego, p. Brzostyńska, ks. Cygan, p. Piękosz, p. Mitka, p. Mykita, p. Kuczma. Przewodniczącym zarządu wybrano p. Piękosza, sekretarzem p. Mykitę i skarbnikiem ks. Cygana.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Kto i ile zyska na zwyżce zbóż

W roku gospodarczym 1935-36 dzięki przedstawieniu interwencji państwowej na kierunek hodowlany, według skrupulatnych obliczeń ogólne wpływy gotówkowe rolnictwa zwiększyły się o 100 — 120 mil. zł., co stanowi 10% wpływów, uzyskanych w roku 1934-35. Ponieważ przynajmniej 85% hodowanych zwierząt znajduje się w posiadaniu mniejszej własności rolnej, przeto z wyżej przytoczonej sumy na gospodarstwa drobne przypadnie 85—100 mil., na gospodarstwa folwarczne 15—20 mil. zł. Na zmianie więc polityki rolniczej zyskała przede wszystkim drobna własność.

Kampania 1936-37 roku rozpoczęła się przy dość dobrych stosunkowo cenach zwierząt, zwłaszcza trzody chlewnej, można więc przypuszczać, że dochodowość hodowli zostanie utrzymana przynajmniej w dotychczasowych granicach, a od tej strony rolnictwu na razie nic nie grozi. Bardziej godnym wszakże uwagi jest to, że kampania bieżąca odznacza się dobrą koniunkturą w zakresie zbóż.

Skutkiem nieurodzaju, powtarzającego się już trzeci rok w głównych krajach eksporterskich, nadwyżki wywozowe pszenicy prawdopodobnie nie przekroczą zeszłorocznych. Ponieważ zaś w r. ub. niedobór, który wynosił 42 mil. q pszenicy musiał być pokryty z niesprzedanych zapasów z lat dawnych, przeto i w r. b. zapasy te ulegną dalszej redukcji, tj. przestaną wpływać na depresję na rynku zbożowym.

U nas wielkie zapasy zbożowe nigdy nie powstawały, ponieważ wywoziliśmy je zagranicę, częstokroć po cenach niżej własnych kosztów, byle tylko się ich pozbyć. Ale ceny eksportowe wpływały na kształtowanie się cen krajowych w sposób decydujący — przy zniżce spadały, przy zwyżce — szły w górę.

Jest to jedna z przyczyn z tendencji zwyżkowej na naszych rynkach. Do tego dołączyły się jeszcze inne, charakteru wewnętrznego, jak karencja, zwiększenie kredytów rejestrowych, wysoki poziom cen produktów hodowlanych. Jednym słowem wytworzyła się sytuacja nader pomyślna dla poprawy cen, które coraz więcej zbliżają się do poziomu opłacalności. Jest to faktem, z którym liczyć się należy i który negowany być nie może.

Nasuwa się wobec tego pytanie, ile na zwyżce zboża zyska rolnictwo, oraz jakie jego odłamy i w jakim stopniu wezmą udział w podziale „bochenka". Ponieważ całe rolnictwo, tak duże jak małe, jest producentem i podawcą zboża na nasze rynki, przeto niewątpliwie zyskają wszyscy. Ogólną podaż oblicza się u nas na 30 mil. q., co stanowi trochę mniej niż 25% produkcji. Reszta idzie na spożycie wsi. Mniej więcej połowa podaży przypada na folwarki, połowa — na gospodarstwa włościańskie. Ale zwyżka dochodu nie dzieli się na równe części, ponieważ w produkcji poszczególnych ziemiopłodów w folwarkach i w małych gospodarstwach zachodzą pewne różnice, poza tym zboża nie zwyżkowały jednakowo, lecz jedne mniej, inne więcej.

Jak działa sugestia

Dr. Slossan, profesor psychologii na uniwersytecie stanu Wyoming, opowiada na łamach jednego z amerykańskich pism, poświęconych psychologii o doświadczeniu, dowodzącym, jak silnie ludzie podlegają sugestii.

„Napełniłem — powiada — butelkę wodą destylowaną, zatkałem ją starannie watą i umieściłem w pudełku, a zabrawszy to pudełko na pewne zebranie, oświadczyłem zebranym w sali wykładowej, że chciałbym doświadczyć, jak prędko odczują woń płynu który rozleję, proszę więc, aby każdy z uczestników zebrania podniósł natychmiast rękę, gdy tylko woń ta do niego doleci.

Po tej przemowie wyjąłem butelkę z pudełka, odkorkowałem ją ostrożnie, rozlałem część zawartego w niej płynu i cofnąłem się szybko, jakby w obawie, że woń płynu mnie porazi.

Wziąwszy następnie zegarek do ręki, wyraziłem głosem donośnym pewność, że żaden z obecnych nie zaznał jeszcze woni płynu, jaki właśnie rozlałem, wyrażając jednocześnie nadzieję, iż choćby woń ta była bardzo mocna, to jednak nikt od niej nie zasłabnie.

Po upływie 15 sekund — odpowiada prof. Slosson dalej — większość słuchaczów, siedzących najbliżej niego, podniosła ręce. Po 40 sekundach także słuchacze, siedzący w głębi sali, dali znać przez podniesienie rąk, że i tam woń dotarła.

Zaledwie zaś upłynęła minuta, gdy profesor musiał przerwać doświadczenie, gdyż słuchacze jego siedzący w pierwszym rzędzie krzeseł, chcieli opuścić salę, oświadczając, że nie mogą dłużej wytrzymać nieznośnej woni.

Z CAŁEJ POLSKI

ŻYD JAKO KIEROWNIK WYDZIAŁU ŚLEDCZEGO

Ogromne poruszenie wywołała w Gdyni wiadomość, że kierownikiem wydziału śledczego policji państw. w Gdyni mianowany został żyd Szynkman.

Organizacje byłych wojskowych ze Związkiem Legionistów w Gdyni na czele, podejmują u władz odpowiednie kroki, aby na to odpowiedzialne i wyjątkowo ważne z punktu widzenia państwowego stanowisko powołano osobę inną.

TAJEMNICZE ZNIKNIĘCIE ZWŁOK NIEMOWLĘCIA.

Na cmentarzu w Kołodrąbiu powiatu żnińskiego w Wielkopolsce w tajemniczy sposób zostały skradzione zwłoki niemowlęcia śp. Gabrieli Ochockiej. Na cmentarz przybył ojciec zmarłej, i ku wielkiemu zdziwieniu zauważył, iż grób jego córki znajduje się w wielkim nieładzie. Po usunięciu darni spostrzegł, iż trumienka znajduje się zupełnie na wierzchu. Po wydobyciu trumienki, która była niestarannie zamknięta, znaleziono w niej jedynie czepeczek. Zwłok dziecka nie było. Władze wszczęły energiczne dochodzenie.

MŁODOCIANY HAKATYSTA.

W miejscowości Grubsko, pow. nowotomyski, w Wielkopolsce, na szkole powszechnej wywieszono przepisową tablicę z napisem „Szkoła powszechna". Po kilku dniach nieznany sprawca zniszczył ją zupełnie. Okazało się, że tablicę zniszczył 16-letni syn rolnika Niemca Karol Deutschman, który przyznał się do winy. Na pytanie dlaczego tablicę zniszczył, odrzekł, że „drażniły go słowa polskie, wypisane na tablicy".

MILIONER KATOWICKI W OPAŁACH

Urząd kontroli skarbowej w Katowicach przeprowadził rewizję w mieszkaniu znanego w Katowicach hurtownika węgla Grzegorza Kamienieckiego, przy ul. Drzymały 2, oraz u zamieszkałej tam Marii Balcer. Przeprowadzający rewizję inspektor Drewnicki obłożył aresztem korespondencję Kamienieckiego i różne notatki, dotyczące transakcyj finansowych, wreszcie obligacje pożyczki narodowej, skupione przez Kamienieckiego od osób trzech na sumę ćwierć miliona zł. Kamieniecki jest właścicielem około 15 domów w Katowicach.

ZGON PO ZASTRZYKU

Do przychodni lekarskiej w Łunińcu zgłosiła się niejaka Ludmiła Szulimówna, której z polecenia lekarza dokonano zastrzyk domięśniowy. Po zastrzyku Szulimówna dostała silnych boleści i wkrótce po przybyciu do domu zmarła. Władze prokuratorskie prowadzą dochodzenie, celem ustalenia przyczyn tajemniczej śmierci.

AKCJA SADOWNICZA NA KRESACH

W prowadzonej przez Wydział powiatowy w Horochowie akcji sadownictwa założono 140 ha nowych sadów. O wielkości akcji świadczy fakt, że zasadzonych zostało około 15.000 drzewek, pochodzących przeważnie z Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

Skrzynki do owoców
Z WOSKU

Jednym z największych utrudnień w międzynarodowym handlu owocami była niemożność sprowadzania z egzotycznych krajów niektórych owoców, które nie mogły znieść zbyt długiej podróży morskiej.

Obecnie wynalezione zostały w Stanach Zjednoczonych specjalne skrzynki o ściankach z wosku do przewożenia nawet bardzo delikatnych owoców. Doświadczenia poczynione z tymi skrzynkami wykazały, że nawet zupełnie dojrzałe owoce nie ucierpiały w czasie transportu statkiem, nawet bez trzymania ich w chłodni, wosk bowiem chroni doskonale owoce i jarzyny od zepsucia. Pomarańcze i cytryny wytrzymują doskonale transport 6-miesięczny, a cytryny nawet 12-miesięczny.

Stan bezrobocia

WŚRÓD POLAKÓW W GDAŃSKU

Organizacje polskie Zw. Polaków i Polskie Zrzeszenie Pracy zatrudniły w roku bieżącym do obecnej chwili 2954 bezrobotnych Polaków na terenie wolnego miasta Gdańska. Stan zarejestrowanych, lecz niezatrudnionych robotników Polaków, wynosi w obecnej chwili 262 osoby. Związki polskie w Gdańsku usiłują wszystkich bezrobotnych Polaków zatrudnić w przedsiębiorstwach polskich.

Pomadki do ust

ROZNOSICIELAMI BAKTERYI

Pomadka do ust jest nosicielem bakteryj chorobotwórczych — taki wyrok wydał magistrat Coney Island, przedm. Nowego Jorku, który skazał 20 koncesjonariuszów budek z wodą sodową na karę po 10 dolarów każdego za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych i nie mycie szklanek w wodzie o wymaganej temperaturze 180 stopni Fahrenheita.

Zdaniem radców magistratu, opartym na opinii fachowców, pomadka do ust, używana przez klientki tych sklepów, zawiera składniki tłuszczu, mającego własność przyciągania rozmaitych bakteryj, a tłuszcz ten może być tylko usunięty w wodzie o temperaturze 180 stopni.

MOŻNA I TAK

— Tam stoi mój krawiec. Wolałbym nie spotkać się z nim.

— Dlaczego?

— Już od roku winien mi jest pokwitowanie za ostatni garnitur.

PRZED SĄDEM

— Dlaczego podsądny ukradł sto tysięcy złotych?

— Byłem głodny, panie sędzio!

KOMUNIKAT

Z GIEŁDY PRACY

Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu zgłasza zapotrzebowanie na wyjazd:

Nr. kol. 183-36 Poszukuje się 5 inżynierów budowy dróg i mostów do robót na terenie województwa Kieleckiego. Płaca dzienna zł. 10 w biurze, a zł. 15 w polu.

Nr. kol. 184-36 Do eksportowej przetwórni mięsnej (konserwy i wędliny) potrzebni są rzeźnicy-masarze eksportowi — chrześcijanie. Firma reflektuje na siły pierwszorzędne. Warunki płac uzależnione od kwalifikacji. Zapotrzebowanie aktualne do dnia 15 listopada 1936 roku.

Nr. kol. 185-36 Do majątku w powiecie Grodzieńskim potrzebny ogrodnik do samodzielnego prowadzania szkółki (wyhodowanie około 30 tysięcy sztuk drzewek) oraz sadu owocowego. Posada wakuje od dnia 1 stycznia 1937 r.

Nr. kol. 186-36 Poszukiwana jest wychowawczyni do 2-ga dzieci w wieku 7 i 9 lat, władająca językami francuskim i niemieckim, która pracowała przy dzieciach. Warunki: wiek do lat 30, wynagrodzenie zł. 40 miesięcznie i całkowite utrzymanie.

Nr. kol. 187-36 Do zakładu mechanicznego w Siedlcach potrzebny od zaraz kowal spawacz (swejser), posiadający świadectwa z pracy. Warunki: zł. 2.50 do zł. 5 dziennie, zależnie od kwalifikacyj.

Nr. kol. 188-36 Do drukarni potrzebny składacz ręczny inwalida wojenny lub wojskowy. Wynagrodzenie według obowiązującej taryfy drukarskiej.

Oferty wraz z odpisami świadectw, referencjami kierować do Ekspozytury Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu przy

Podczas strajku w północnej Francji żołnierze musieli zastępować strajkujących robotników w przemyśle.

OGŁOSZENIE. 6584

Zarząd Miejski w Sosnowcu zawiadamia pp. właścicieli nieruchomości, że okres udzielania, przez Zakład Wodociągowo-Kanalizacyjny, ulg w spłatach zaległości z tytułu opłat wodociągowo-kanalizacyjnych powstałych przed dniem 31 marca 1935 r. **kończy się nieodwołalnie** w roku bieżącym.

Prezydent Miasta
(—) **Józef Kaczkowski**

Sosnowiec, listopad 1936 r.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

SUBIEKT

fachowiec branży kolonialno - spożywczej z praktyką, siła pierwszorzędna potrzebny zaraz. Zgłoszenia telefon 71494. 6588

AKWIZYTORZY

w całej Polsce dobrze wprowadzeni w sferach urzędniczych poszukiwani do sprzedaży aparatów radiowych za Pożyczki Państwowe. Wysoka prowizja. Radio-Phonet, Gdynia, Świętojańska 50. 6562

Nowość Standartowa

Poważne przedsiębiorstwo zaangażuje zaraz 6 pagów i 4 panie do wykwintnej stałej pracy zewnętrznej. Pierwszeństwo mają zredukowani urzędnicy, nauczyciele i wojskowi. Reflektanci zechcą — zgłaszać się od godz. 12—17 Krakowska 92 m. 9 w Katowicach. 6557

POTRZEBNY

kamasznik, mistrz, Polak, robota stała. Zgłoszenia kierować: Stowarzyszenie Rzemieślników Chrześcijan w Olkuszu. 6579

MAGISTER(A)

z praktyką potrzebny do Apteki Machajskiego w Będzinie. 6564

NAUKI ZNCNOWANIE

NOWOCZESNEGO

kroju, szycia sukien, palt, pijam, konfekcji dziecinnej, bielizny — wyuczają koncesjonowane kursy Zaborowskiej Sosnowiec, Dęblińska 1. Po ukończeniu świadectwa prawne. 6576

POTRZEBNI

rejonowi odsprzedawcy, ustosunkowani w przemyśle i biurach handlowych. Pożądani zredukowani pracownicy umysłowi do sprzedaży artykułu pierwszej potrzeby dla pracowników umysłowych. Oferty do „Kurjera Zachodniego" Sosnowiec pod „Zarobek" 6[illegible]

ZGUBIONE DOKUMENTY

KSIĄŻKĘ

wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec zgubił Walenty Wawro. 6559

KSIĄŻKĘ

Ubezpieczalni Społecznej zgubił Józef Jaros. 6594

DOWÓD

osobisty wydany przez Magistrat m. Sosnowca i książeczkę wojskową wyd. przez P. K. U. Sosnowiec zgubił Jan Kita. 6577

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

PARCELĘ
1100 mtr. sprzedam Olesiów, urocze uzdrowisko (Zakład Kąpielowy) pod Stanisławowem. Oferty: „Kurjer Zachodni" pod Z. D. 6577

KAFLE
białe, kolorowe, cegła szamotówka, płyty piekarskie, posadzki, przybory do pieców oraz piece przenośne sprzedaje najtaniej Fiszel, Sosnowiec, Mościckiego 23. Cena kafla 20 gr. 6420

SINGERA
maszyny do szycia jak nowe ręczna 33 zł., nozna 66 zł., gabinetowa 190 zł., męska 100 zł. Nowe „Rastgasera" 160 zł. „Omega" 130 zł. Sosnowiec, 3-go Maja 11-a Oderberg.

TAPCZANY
otomany, kozetki, materace. Wszelkie reperacje, poleca Zakład Tapicerski J. Malinowskiego Sosnowiec, Mariacka 7. 61[illegible]

Pokost
farby, lakiery, pendzle szczotki, mydła i t. d. po cenach najniższych poleca Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). 6147

MAGAZYN MÓD „WIKTORIA"
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23. Poleca na sezon jesienny kapelusze damskie w najmodniejszych fasonach po cenach b. przystępnych.

MIÓD
prawdziwie pszczeli — gwarantowanej jakości w wiaderkach 5 kg. jasny lipcowy za zł. 12.00 ciemniejszy leczniczy zł. 9.50 wysyła sklep pszczelniczy Felicji Śliziukowej, Baranowicze, Sosnowa 26. 6373

OKAZYJNIE
bardzo tanio do sprzedania nowe meble salonikowe pokryte brokatem. Zakład tapicerski Ratajski, Sosnowiec, Nowa 14. 6573

Czapki, parasole, śniegowce kalosze, pulowery, rękawiczki
skórkowe oraz wszelką galanterję damską, męską i dziecinną poleca na sezon zimowy — Ceny zniżone
Zygmunt Prószyński
Sosnowiec, Modrzejowski 30 (Hale Rozwoju) 6091

DOM
nowy dochodowy zeszłoroczny dwa piętra, 24 ubikacji, wygody, ogród, sprzedam zaraz Moniuszki 2a. 6575

P S A
dwuletniego do polowania sprzedam zł. 25. Sosnowiec, Żeromskiego 8. 6571

Wata
do uszczelniania okien i balkonów. Uszczelniacze GUMOWE i wojłokowe poleca:
„SIŁA"
Sosnowiec, Hale Rozwoju Filia: Pogoń — ul. Będzińska, telef. 62-504. 6262

Fortepian
krótki nie drogi sprzedam. Piłsudskiego 116 6576

DO SPRZEDANIA
sklep, okowa sprzedaż owoców, gazet, papierosów. Róg Modrzejowskiej i Małachowskiego 32, Kubiak.

KASĘ
„National" kupię za gotówkę, oferty z podaniem numeru kasy i ostatecznej ceny L. Musiał Katowice, ul. Pocztowa 8. 6570

WYJĄTKOWA
okazja! Są do sprzedania trzy łożna pierwszorzędnie urządzone. Wiadomość: kino „Bajka" Dąbrowa Górn. 6539

SPRZEDAM
sklep w centrum miasta. Wiadomość w Administracji. 6587

SPRZEDAM
urządzenie fryzjerskie. Sosnowiec, Narutowicza 14, u gospodarza. 6591

SKLEPIK
z urządzeniem do sprzedania. Narutowicza 29 róg Sieleckiej. Wiadomość: Szewska 2, Lewandowska. 6582

FABRYKA
pończoch z dobrą klientelą z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Wiadomości do Kurjera Zachodniego pod „Okazja". 6595

ENCYKLOPEDIĘ
Trzaski w 5 tomach okazyjnie kupi zaraz księgarnia „Polonia" Sosnowiec Hale „Rozwoju" Tel. 6.15-36. 6586

TARTAK
Sosnowiec, Dziewicza 18, telefon 626-15 poleca trociny w każdej ilości. 6580

Tapczany
otomany, materace, kozetki, warunki dogodne Sosnowiec, 1-go Maja 14, Tomczyk. Telefon 63-105.

SKLEP
spożywczo - kolonialny w dobrym punkcie sprzedam tanio z powodu wyjazdu. Wiadomość w Administracji. 6610

RYSÓWKA
i bigówka tektury okazyjnie do sprzedania. Wiadomość w Administracji lub telefon 62490. 6605

SKLEP
spożywczy do sprzedania. Wiadomość: „Kurjer Zachodni". 6097

SPRZEDAM
rower nowy półbalonowy. Wiadomość: Dąbrowa, Łabędzka 13. Dobrowolski. 6614

RADIOODBIORNIK
5-lampowy, 3 obwodowy, 3 zakresy fal w dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. — Wiadomość w Administracji.

LORNETKA
Zeissa i wentylator elektryczny domowy do sprzedania. Wiadomość w Administracji.

CHŁODNICE
maski, błotniki samochodowe nowe, używane sprzedam. Sosnowiec, Sienkiewicza 1a. 6596

SPRZEDAM
motor 1 K. m. „Elek" Będzin, Górna 12.

Kilkanaście tysięcy DACHÓWKI
fabryki Miłosna „Karpiówka" do sprzedania po 40 zł. za tysiąc. — Zgłoszenia Janota, Sosnowiec, Leszno 3. 6600

LOKALE

3 POKOJE
z wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 12, tel. 61-295. 6512

DO WYNAJĘCIA
3 pokoje z kuchnią z wygodami. Dąbrowa, Sienkiewicza 11. Wiadomość u dozorcy. 6615

MIESZKANIE
3 pokojowe na biuro do wynajęcia. Wiadomość: Będzin, Kościuszki 22. 6534

DO WYNAJĘCIA
pokój z kuchnią, słoneczne, blisko przystanku tramwajowego Wiadomość w Administracji K. Z. 6570

MIESZKANIA
pojedyńczego z piecem kuchennym poszukuję od zaraz w solidnym domu. Zgłoszenia do Administracji pod „Urzędniczka". 6574

MIESZKANIE
5 pokoi z kuchnią z wygodami do wynajęcia zaraz. Aleja 11. Wiadomość u dozorcy. 6591

POKÓJ
umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 64 m. 9, II p. 6593

DO WYNAJĘCIA
sklepik obok szkoły. Wiadomość: ul. Grabowa 5. 6592

DO WYNAJĘCIA
1 pokój umeblowany z wygodami, łazienką — ul. Wawel nr. 12, Glinians. 6579

WOLNE MIESZKANIE
4-ro pokojowe, pełny komfort bez podatku. Dąbrowa Górnicza — Sienkiewicza 3. „Karpaty".

ELEKTROWNIA UŁATWIA NABYCIE RADJA

Życie bez radja jest jak dom bez okien.

Stary, czy młody pragnie kontaktu z szerokim światem, pragnie, by dobra muzyka rozgościła się w jego domu.

Każdy chce dziś mieć aparat radjowy.

Na szczęście minęły już czasy nadmiernie wysokich cen za dobry odbiornik z głośnikiem. Mamy dziś na rynku obfity wybór typów, dostosowanych do wszelkich budżetów.

Przykry głos dawnych głośników radjowych należy do przeszłości. Współczesne odbiorniki dają ton czysty, naturalny, przyjemny dla najwybredniejszego ucha.

Baterje i akumulatory poszły w kąt. Bez kłopotu, na każde zawołanie, dowolną ilość czasu słuchamy audycyj. Wystarczy załączyć wtyczkę aparatu do gniazda sieci oświetleniowej, pozostawiając Elektrowni troskę o zasilanie aparatu prądem.

Nawet chwilowy brak gotówki nie stoi na przeszkodzie w nabyciu odbiornika. Solidnym, stałym abonentom — Elektrownia nie odmówi dogodnego, wielomiesięcznego kredytu.

Z całem zaufaniem zwróćcie się do Elektrowni o radę przy wyborze aparatu. Narówni z odbiorcą zależy Elektrowni na jaknajdłuższem nienagannem działaniu aparatu. Zadowolenie słuchacza to jej interes.

Niema dobrego odbioru bez dobrej anteny i uziemienia. Założenie aparatu wymaga staranności i znajomości rzeczy. Zwróćcie się do Elektrowni, ona dostarczy Wam lub wskaże najlepszych fachowców w tej dziedzinie.

A więc śpieszcie się. Niech nie ominą Was ciekawe audycje najbliższych dni!

MIESZKANIE
3-ch pokojowe z wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Lwowska 3. 6524

5 POKOI
z wygodami, III piętro front do wynajęcia. Warszawska 6.

3 POKOJE
z kuchnią, wszelkie wygody od 1-go stycznia. Sosnowiec, Miła 6 Wiadomość u gospodarza. 6618

DO WYNAJĘCIA
pokój z kuchnią, pokój umeblowany lub bez i suteryny. Piłsudskiego 48. 6613

MŁODEJ
inteligentnej urzędniczce wynajmę pokój z utrzymaniem lub bez w centrum telefon. — Wiadomość w Administracji K. Z.

POKÓJ
umeblowany z osobnym wejściem i przedpokojem w centrum jest od zaraz do wynajęcia. Piłsudskiego 14 m. 4. 6601

DO WYNAJĘCIA
pokój przyzwoicie umeblowany, całodzienne utrzymanie. Mariacka 4, gospodarz. 6602

DO WYNAJĘCIA
pokój z kuchnią i wygodami. Sosnowiec, Rybna 5. 6606

POKÓJ
umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Piłsudskiego 5 m. 4 6598

Różne

KINO „MOMUS"
przyjmuje klisze do wyświetlania 10 zł. miesięcznie. 6611

POTRZEBA
kilkanaście par koni. Robota całą zimę. Płaca — 14 zł. dniówka. Wypłata tygodniowa. Bolesław Bentkowski, Sielecka 3, tel. 62768. 6544

KSIĘGARNIA
sprzedaż nut i materiałów piśmiennych p. f. Księgarnia Nasza pod kier. W. Regulskiej z dniem 15 bm. przeniesiona została z ul. Warszawskiej Nr. 6 na ul. 3 Maja Nr. 14 vis a vis Adrii. Wypożyczalnia książek na miejscu. 6236

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza w Warszawie
H. Rudzińska przyjmuje w godzinach od 19 - 20. Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

Reklama jest dźwignią handlu!

POSIADAM
15.000 złotych. Oczekuję solidnej propozycji. Oferty „Kurjer Zachodni" pod „Realność". 6569

RABKA - ZDRÓJ
pierwszorzędny pensjonat „Opatrzność". Centralne ogrzewanie, garaż. Ceny niskie. Poleca: M. Adrassowa. 6015

ZAMIENIĘ
nowy elektrolux szwedzki na maszynę do pisania w dobrym stanie. Wiadomość: Sosnowiec, Pułaskiego 1 m. 8. Lwowski. 6612

CHRZEŚCIJAŃSKA
pracownia Zegarmistrzowska, Jubilerska przyjmuje wszelkie reparacje, przeróbki. Sosnowiec, 1 Maja 12, — Rutkowski. 6609

PRACOWNIA RADIOWA
EDWARD SMOSARSKI
w SOSNOWCU przy ul. 3 MAJA 9 m 7
tel. 623-82
UDZIELA PORAD
oraz
przyjmuje naprawy i przeróbki radioodbiorników.
Sprawdzanie lamp zestrajanie obwodów. 6560

KINO „ZAGŁĘBIE"

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!
Największy aktor świata
WALLACE BEERY
w najlepszym filmie
BOHATER
FILM TEN UZYSKAŁ ZŁOTY MEDAL AKADEMII SZTUKI
Fragment wojny hiszpańskiej — Melodyjne piosenki kubańskie.
W poz. rol. JOHN BOLES i BARBARA STANWYCK
Początek seansu o godz. 15.30

NASTĘPNY PROGRAM:
„Nie zapomnij o mnie" z Benjamino Gigli

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

DZIŚ Najnowsze arcydzieło polskie na r. 1936/37
według powieści Heleny Mniszek
„TRĘDOWATA"
W rol. gł. E. Barszczewska, M. Cwiklińska, K. Junosza-Stępowski, F. Brodniewicz, J. Węgrzyn i inni
Początek I seansu o godz. 2-giej

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 20 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w [illegible]
30 drobnych ogł. [illegible]
20 drobnych ogł. 13.[illegible]
10 drobnych ogł. 7.[illegible]
5 drobnych ogł. [illegible]
Za każdy wyraz dodatkowy [illegible]

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza [illegible] ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacon. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — [illegible] rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" w SOSNOWCU. PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI